

5. 1. 2. 3.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrtek leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor kodi sam ponji, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravljanje "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se dopošilja do odgovori. — Udej "Katol. Škofevnega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravljanje: Koroška cesta štev. 5, vprejema naročnino, inzerate in reklamacije.

Za inzeračije se plačuje od enostopne petitvrite za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inzeračije se sprejemajo do torka opoldne. — Ne zaprete reklamacije se poštnine proste.

Današnja številka obsegata 8 strani.

Kdo kupuje liberalnim advokatom suknje?

(Dopis iz Ormoškega okraja).

Pač v nobenem sodnem okraju na Spodnjem Štajerskem nima sodnija z malenkostnimi tožbami toliko opravka kakor ravnino v Ormožu, kjer se tožbe zavojijo razdaljenja časti, motenja posesti, poškodbe tujega imetja itd. vlagajo kar na kupe. Kolekot se porabita dan na dan za 50 do 100 K in še več. Kolikor več zaslužijo potem 3 odvetniki, brez katerih se nobena pravda ne vrši, in koliko znaša odškodnina za priče in evidence, si lahko vsakdo misli.

Nedavno sta se pravdala 2 kmata za malenkost par kronic, in stranka, ki je podlegla, je plačala okroglo 300 K stroškov, za malenkost, ki ni niti vredna, da jo omenimo. Sosedove kokoši so pozobale v tujem vinogradu grozdje. Oškodovani kmet si da ceniti škodo, pa previsoko. Od nasprotno strani je bila ceneitev škode nižja. Ker se kmata nista mogla pobotati tako, da bi bilo za oba prav in pošteno, si najmeta vsak svojega odvetnika in tožita. Oba sta plačala tožbo zelo draga. Eden s svetlimi kronicami, a drugi pa, kakor govore sosedje, z nemirom svoje vesti in še povrh si je nakopal sovražstvo svojega soseda, katerega je pahlila tožba v gospodarsko bedo. Kdo je imel dobiček od te pravde? Dva odvetnika in država za prodane koleke!

V drugem slučaju se tožita 2 kmata, ker se je živila prvega pasla na meji in povzročila neznatno škodo na sosedovem posestvu. Sosed takoj ošteje posestnika živilne, beseda da besedo in že se slišijo grožnje s tožbo in dohtarji. In hajd oba v Ormožu povprašat dohtarje za svet. Vračata se vesela, saj sta vse dobro opravila. Vložila sta tožbo vsak po svojem odvetniku in dobila zatrčilo zmage drug nad drugim. Bliža se dan sodne razprave, koliko skrbi, premišljavanja in zagovarjanja med svojimi! Obračnava konča z odsodbo obeh strank zavoljo razdaljenja časti. Proti temu pritožba od obeh strani, zaslissati se morajo nove priče, vršijo se sodne poizvedbe (komisija) na licu mesta in tožba gre naprej. Končno potrdi višja sodnija razsodbo nižja, dohtarji naredijo svoje račune in stvar je pri kraju. Namreč pri kraju v tem smislu, da pride sedaj še samo eksekucija in iskanje denarja na posodo.

Kmeta kupujeta dohtarjem suknje, sama pa hodita raztrgana in tudi njena deca nima kaj obleči. Obresti in davek še tudi ni plačan. Ampak tožba čez vse!

Enakih slučajev bi lahko navedli sto in sto. Ne vemo, kje naj isčemo vzroka tem vednim in neštevilnim tožbam? Ali so krivi temu odvetniki, ali kmetje, ali oboji? Ne vemo. To pa vemo za gotovo, da tako v prihodnje ne sme biti več, sicer bo naše ljudstvo tekom par let vse zatožilo in zabredlo do vratu v dolge. Dolžnost vseh zavednih Slovencev ormoškega okraja, posebno pristašev Kmečke Zveze, bodi delo proti nepotrebni tožbam. Ve modre žene, prigovarjajte svoje može k spravi, da se po nepotrebni ne tožijo več.

Liberalnim advokatom ne kupujmo sukenj!

Državni zbor.

Rusinska obštrukcija zadržuje vsako hitro dejo. Voz teče le počasi naprej. Bolj kakor na delo v zbornici, je obrnjena vsa pozornost na to, kar se godi za kulismi. Gališki cesarski namestnik dr. Kortovski je prišel na Dunaj, da vodi pogajanja med Rusini in Poljaki. Rusini so edini med seboj, vsi zahtevajo eno in isto, Poljaki pa so razcepljeni v več strank, in če močnejše in številnejše stranke hočejo Rusinom kaj dovoliti, že so jim slabje za hrbotem ter jim očitajo: Vi izdajate poljski narod! Ravnino ista komedija kakor v Štajerskem deželnem zboru! Za hrbotom Nemcev so stali Wastian, Ornig in drugi ter so venomer upili: Vi izdajate naše narodne svetinje! Tako seveda pogajanja ne morejo napredovati. V dunajskih listih je bilo čitati, da se državni zbor razpusti, a kmalu ne pride do poljsko-rusinskega sporazumljenja. Toda take vesti so le za boječe duše na poljski in rusinski strani. Z razpustom vlade vedno ra-

de pretijo, ampak izgubljen je tisti, ki se takih pretanj boji. Koliko let so razpuščali Štajerski deželni zbor! Ob vsaki priliki, kadar ni šlo gladko, je sifrotala taka vest v zrak. Po našem mnenju bo prišlo do sporazuma med Poljaki in Rusini, toda ali kmalu ali še le po dolgem času, to je težko reči, kajti rusinski politični tudi skrivajo svoje karte, s katerimi igrajo. Kdor pa ne vidi in ne pozna teh kart, njemu je težko prerokovati. Zato pa je edino pravilno, ako se vadiamo v potrpljenju. V Avstriji so pač take in enake težave na dnevnom redu, ker gospodruči narodi nočejo ravnopravnosti vseh narodov, tudi majhnih. Vsa krivida zadene torej gospodručje, velike narode. Kdobi hotel Rusinom zameriti, ako se z naporom vseh sil borijo za čast in upliv svojega naroda? Tako neumni so se izkazali le naši slovenski liberalci, ki so iz nizkotne strankarske strasti napadali in blatili slovensko obštrukcijo.

O češko-nemških pogajanjih je nastal molk. Nemci so tudi na češkega namestnika grofa Tuna jezni in nočejo več njegovega posredovanja pri pogajanjih. Zato navidezen mir. Toda vlada stoji baje na stališču: Če ne gre zadeva zdobra, pa s silo! Kakor je odpravila deželni odbor in upostavila državno komisijo za Češko, tako bo baje tudi sama brez deželnega zборa upeljala novi volilni red za deželni zbor, ter sodniške, in politične okraje delila po narodnostih. Mladočehi so baje s tem zadovoljni in tudi med Nemci ne bo velikega odpora. Da so Čehi zadovoljni z delitvijo, se nam zdi čudno, Nemci seveda samo pridobjijo. Za Štajerske Slovence ostane nemška politika na Češkem in obnašanje vlade v čeških spornih vprašanjih še vedno visoka politična šola. Da bi se le v njo hodila prav pridno učit tudi naša lena gospodska liberalna stranka, potem bi ne hodila več v deželni politiki z našimi Nemci na eni črti.

Proračunski odsek za parobrodna društva, ki se bavijo z izseljevanjem, je končal svoje delo in bo poročal proračunskemu odseku, da naj odobri izseljevalno politiko trgovinskega ministrstva. Gotovo se bo v proračunskem odseku še vnela o izseljevanju žarka razprava. Jugoslovanski poslanci so že dosedaj zahtevali od vlade pojasnila, ali so bili res tudi kateri poslanci podkupljeni, da so pospeševali izseljevanje. Vlada ni dala jasnega odgovora.

Delegacije se snidejo dne 18. novembra. Zborovale bodo letos na Dunaju obenem z državnim zborom. Na Štajerskem pričeta v delegaciji 1 krščanski socialec in 1 nemški nacionalec.

V sredo, dne 29. oktobra, je sprejela poslanska zbornica, kakor smo poročali, davek na peneča vina. Ta novi davek ne zadene naše knečko ljudstvo, kajti naši vinogradniki ne pridelujejo tega vina, ampak navađna namizna vina, katera bodo pa še zanaprej popolnoma davek prosti. Davek na šampanjec po znašal po tej novi postavi od ene steklenice, ki obsegata od 425–850 kubičnih centimetrov (to je nekaj več kakor ¼ l, ali stari polič) 80 vin., toda od šampanjca, ki je napravljen iz vinskih jagod in od šampanjca, ki je napravljen iz sadja, samo 20 vin. Za steklenico od 230–425 kubičnih cm (pol steklenice) je tudi davek samo polovico od zgoraj navedene svote. Kdor proda šampanjec, mora to v teku 24 ur naznaniti tamošnji finančni oblasti.

Dne 30. oktobra je predložila vlada nov načrt zakona, s katerim se naj pomnoži število armade v obeh državnih polovicah za 31.300 mož. Na Avstrijo odpade 17.362 mož, ki se pa ne bodo naenkrat zahtevali, ampak se porazdele na 5 let, in sicer 1. 1914 več 3912, 1. 1915 in 16 več po 3269, četrto in peto leto po 287 mož več. S tem se hoče zabraniti, da ne bo treba ob napetih razmerah vpoklicati starih rezervistov in oženjenih mož, kakor se je to letos zgodilo. Ako se ta načrt zakona sprejme, potem dobi skupna država okroglo 600.000 mož stalne armade v mirnem času.

* * *

Dne 30. oktobra je govoril dr. Korošec za nujni predlog o telefonskih zvezah. Grajal je trgovinsko ministrstvo, da nam niti ne dovoljuje brzozavrnih zvez. (Glede Ribnice na Pohorju in Solčave.) Pritoževal se je tudi, da se slovenskim avtomobilnim zvezam dela težave.

Poslanec Roškar je vložil dne 29. oktobra predlog za vse po uimah poškodovane v političnih okrajih Maribor in Ljutomer. Z opisom raznih ne-

sreč, katere so to leto zaidele ljudstvo, je zahteval zadostne podpore vsem prizadetim, a doble pa bodo podporo le tiste občine, pri katerih je bila škoda cenjena in odpis davka dosežen. — Poslanec dr. Verstovšek je vložil na pravosodnega ministra kako obširno interpelacijo, v kateri vprašuje sedanjo upravo, če so določbe kazenskega zakona na Spodnjem Štajerskem in Koroškem namenjene samo zoper Slovence. — V četrtek, dne 30. oktobra, je vodil poslanec dr. Verstovšek kot predsednik odseka Hrvatsko-slovenskega kluba v svrhu obrambe narodnih pravic deputacijo (odposlanstvo) zastopnikov vseh slovenskih krovovin, sestočdo iz gg. poslancev viteza Pogačnika, Fona, Grafenauerja in Povšeta, k zeleniškemu ministru Forsterju. Deputacija je predložila ministru vse pritožbe glede državnih železniških prog, nastavljanja slovenskih uradnikov pri ravnateljstvih v Beljaku in v Trstu ter pri prometu, nadalje glede nestrpnosti nemških uradnikov in uradnic, zlasti na Koroškem, in zahteva odločno, da ugodi zeleniško ministrstvo upravičenim zahtevam Slovencem. — Dne 30. oktobra sta imela poslanca dr. Korošec in dr. Verstovšek daljšo konferenco (posvetovanje) z justičnim ministrom dr. pl. Hohenburgerjem, katera sta mu podala obširno poročilo o neznotnih sodnijskih razmerah na Spodnjem Štajerskem in Koroškem. Zlasti sta se pritožila glede postopanja predsednika graškega višjega sodišča, Pitrajha in njegovega, Slovencem kvarljivega stališča glede nastavljanja uradnikov in uradovanja pri sodiščih.

Hudi časi.

Za liberalce so nastopili hudi časi. Pri nas in drugod. Politično z malimi izjemami povsod nazadujejo, gospodarsko propadajo. Na Italijanskem je zmagal pri ravnokar izvršenih volitvah najzmernejši liberalizem in tudi ta samo na ta način, da je slovensko zagotovil, da se ne bo dotaknil svetosti svetega zakaona in da ne bo uprizoril proti katoliški cerkvi nobene gonje. Obenem je izrazita katoliška stranka že pri teh volitvah dobila 30 mandatov. O porazu liberalizma na Badenskem smo poročali. Na Slovenskem se pripravlja hud poraz za liberalce pri bodočih deželnozborskih volitvah na Kranjskem. Prihajo nam poročila, da bodo liberalci še celo od dosedanjega pičega števila mandatov izgubili vsaj 2. In to v trigh in mestih, kjer je že liberalizem do predvčeraj bujno cvetel. Toda dogodki zadnjih let v liberalnem taboru nam razlagajo, zakaj da liberalizem propada. V njejovem taboru je vsestranska propalost visoko nagromadena. Poglejmo samo na Slovensko! Pri Glavnih posojilnici v Ljubljani so liberalci goljufali kot cigani. Še danes trpi na tem naš obrotnik, naš trgovec in pa sploh naš denarni kredit. Tudi pri posojilnici v Šoštanju so zasačili liberalno srako, žal, da prepozno. Veliko skrbi in gospodarske škode je povzročila ta zdeva za cel okraj, dokler niso naši poslanci rešilno posegli vmes! Toda liberalci svoje započeto delo vrlo pridno nadaljujejo.

Kaj se godi v Ljubljani.

Ljubljanski občinski zastopniki, ki pripadajo Slovenski Ljudski Strani, so zaprosili deželni odbor, da pregleda ubožni zaklad mesta ljubljanskega, v katerem gospodarijo od nekdaj in tudi sedaj najpristnejši liberalci. Kaj se je našlo? Glavne knjige javne mestne uprave so popravljene in radirane. Razdelitev ubožnega denarja se je vršila naravnost škandalozno. Meščanske podpore vživajo večkratni hišni posestniki. Resnični reveži so dobili prav male svote, a liberalcem, še delazmožnim agitatorjem, so merili z drugo denarno mero. Celo ribič sedanjega župana dr. Tavčarja je nameščen med mestnimi reveži. Nerazjasnjeno pa še je, da je bilo po volitvah I. 1912 izdanih za mestne reveže 20.247 K 20 vin., dočim je bilo prej izdanih navadno le po 9 do 12 tisoč kron. Ponedeljek "Slovenec" piše: „Jemal se je kos kruha stradajočim, srajco in kos premoga zmrzujočim — to je slika (liberalnega) mestnega gospodarstva v Ljubljani... In kam je šel denar? Deloma se to ve. Med „ubožci“, ki so dobivali zdatne podpore, najdete znane volilne agitatorje gospodručje stranke. Ti suravljiv razgražajo, ki smo jih videli na delu ob vsakih ljubljanskih volitvah — ti so žrli na račun mestnih ubožcev. Mestni ubožci pa so stradali in zmrzovali, pogin-

jali lakote ... To je liberalno občinsko gospodarstvo v deželnem stolnem mestu Ljubljana, v središču Slovenije!"

Kako se krade v Pragi.

Slovenski liberalci so že od nekdaj gojili posebno ljubezen in spoštovanje do liberalnega gospodarstva v Pragi. Kar se je godilo v Pragi, to je bilo našim liberalcem sveto in vzorno. Zato se pravzaprav ni čuditi, če slovenski liberalci kradejo ljudstvu denar iz žepa, kajti tudi v Pragi se to dogaja. Še ni pozabljeno škandal zaradi mestnih cevi, po katerih se je cedil nezaslužen denar tudi v blagajne liberalcev, in že imamo nov škandal. Pri oddaji strojev za električne naprave je tvrdka, ki je dobila delo, podkupila ves odsek z denarjem, katerega je položil zastopnik tvrdke brez vsake besede članom odseka na mizo, ko jih je obiskal v njih zasebnih stanovanjih. Toda tudi ta tativina ni več najnovejša, kajti ravno te dni so odkrili zopet novo. Občinski svetovalci so kupili neko posestvo in v računih je manjša svota kakor jo je kupec v istini plačal. Več svetovalcev je osumljenih. Sočnijska preiskava se je že začela. Odvetnik dr. Vouček, ki je to goljufijo razkril, pravi, da vsa industrijska podjetja dobro vedo, da se da pri občini le v tem slučaju kako delo ali naročilo dobiti, ako se govorite osebe podkupi. Smrač v praški občinski hiši je tako velik, da je celo znani svobodomiseln poslanec Masarik pred kratkim vskliknil: „Na praškem rotovu se krade!“

Madžarski liberalci nad vse.

Najnovejši je sedaj v naši skupni državi ogrski liberalizem. Ves vladni ustroj od ministrskega predsednika do začnjega služe je v liberalnih rokah. Na Ogrskem pa vlada tudi propalost, kakor je mogoča le pri liberalcih. Bivši ogrski ministrski predsednik Lukač je dal 4 milijone državnega denarja v zasebno strankino blagajno. Sedaj se je dognalo, da si je dal kupiti tudi koncesijo za hazardno igralnico za visoko svoto 1,200.000 K, ki tudi ni šla v državno blagajno, ampak je bila ministrskemu predsedniku na razpolago. To se pravi, o tej svoti mu ni bilo treba dajati državnemu zboru računa. Vrh tega so se prodajala uplivna mesta, odlikovanja in naslovi. Toda kaj takega se nazadnje lahko zgodi v vsaki stranki, tudi v pošteni. Ampak kaj znači ravno liberalno propalost, je dejstvo, da se tako nepoštena dejanja zavarjajo in krijejo, in da oni, ki so jih zakrivili, hodijo prosto po cesti naprej. Ogrskemu ministrskemu predsedniku Lukaču je zbornica priredila burne izraze dopađajenja in sedanji ministrski predsednik Tisa ga zagovarja in proslavlja kot vzor-poštenjaka, namesto da bi ga vtaknil v zapor.

V madžarsko šolo hodijo tudi avstrijski liberali, in kakor se vidi iz dogodkov v Ljubljani in v Pragi, so se na Madžarskem veliko naučili.

Da ljudstvo liberalcem, ki dajejo take dokaze svoje sposobnosti, ne more več zaupati, se nam zdi samo umevno. In tako se dogaja, da prihajajo nad liberalce hudi časi.

Politični ogled.

Cesar obiskal svoje rajne. V nedeljo, dne 2. t. m., je ob 8. uri zjutraj obiskal cesar grobišče cesarske rođovine pri kapucinih na Dunaju. Samostanski predstojnik ga je v družbi svojih redovnih tovarišev svečano sprejel, na kar ga je spremjal gvardijan v grobišče, kjer je ob rakvah cesarice Elizabete, prestolonaslednika Rudolfa in svojih staršev opravil kratke molitve. Cesar si je ogledal še novouvrščeno rakev nadvojvode Rajnerja, na kar se je odpeljal zopet nazaj v Šenbrun. V grobišču se je mudil % ure.

Dunaj. Dne 27. novembra je bilo 2 leti, od kar je sedanje ministrstvo pod predsedstvom grofa Stürgkha na krmilu. Slovenci s to vlogo ne moremo biti zadovoljni, ker se v njej nahaja tudi naš strupeni nasprotnik, pravosodni minister dr. Hohenburger. — Finančni minister Zaleski je povišan v grofovski stan. Ker boleha na srcu, je sedaj na dopustu in nadomestuje ga oddelni načelnik baron Engel.

Kranjsko. Volilno gibanje je v polnem tiru. Slovenska Ljudska Stranka je s predpripravami gotova in je včeraj, dne 5. t. m., proglašila na velikem zaupnem shodu svoje kandidate. Zanimivo je, kake neumnosti zopet dela liberalna stranka. Pred leti je bila zvezana z nemško stranko, zdaj pa je začela nastopati v volilnem boju s socialnimi demokratimi. V Idriji in v Kranju so se zborovanja kranjskih naprednjakov že vršila pod rdečo marelo. Toda tudi rdeča marea ne bo liberalcem nič pomagala. V Ljubljani kažejo se prvi pojavi razkola med liberalci. Prejšnji župan Hribar sili zopet na dan. Za njim stoji učiteljski dnevnik „Dan“. Seveda ga sedanji liberalci v Ljubljani ne bodo pustili brez boja zopet na površje.

Ogrska. V četrtek, dne 30. oktobra, je imel ogrski državni zbor zopet sejo, v kateri je prišlo med večino in manjšino do hudih kavalov. Sklicanje seje je zahtevala opozicija ter se je iste tudi polnoštevilno udeležila. Grof Karoly, sovodenit opozicije, je v svojem govoru očital vladi in večini razne nelepe reči, posebno je omenjal milijone, katere je dobila večina s pomočjo vlade za svojo strankarsko blagajno. Seveda je ministrski predsednik obljubil, da v bodoče ne bo tako postopal. (Klici na levi: Lepa obljuba! A mi na to nič ne damo!) Toda če bi tudi v tem slučaju

tem obljubam verjeli, se nam vendar zdi, da grof Tisa kot načelnik nekake roparske tolpe uživa koristi nastopanja svoje tolpe. (Odobravanje na levi in šum na desni.) Predsednik je poklical govornika k redu. Govornik je zahteval, naj razpravlja zbornica o novih vladnih milijonskih mešetarijah. Nato je izpregovoril ministrski predsednik grof Tisa in je branil postopanje večine in vlaže glede že znanih milijonov, katere je dobila večina kot podkupnino od neke banke. Tisa je reklo: Gospodje imajo za svoja sumničenja samo eno trditev na razpolago, da je plačala ogrska banka za politične namene velike svote. Vsakdo mora priznati, da stanejo vse volitve. (Klici: Ampak lastni denar, ne pa ukradeni!) Tisi sta krepko odgovarjala grof Andraši in poslanec Vasconi. Andraši je s povzdignjenim glasom zaklical: Večina pritska manjšino z nedovoljenimi sredstvi in s silo. Ko je poslanec Vasconi govoril o nameri vlade, ki je hotela dovoliti neki bogati židovski banki igralnico, in da še do danes kljub obljubi niso objavljene podrobnosti te umazane kupčije, je zaklical Tisa: To je laž! Vasconi je pa zaklical Tisi: Zavračam to odločno. Predsednik je nato poklical Tiso radi besede „laž“ k redu. (Klici: Tisa je sam naročil predsedniku, naj ga potiše k redu. To je komedija!) Ministrski predsednik postaja surov, mesto, da bi nastopil z dokazi. Preskrbel bo monarhiji novi Kraljevi Gradec. Tisa ni Deak, on je Benedek. (Deak je bil slovit ogrski državnik, ki je v letih 1848–1870 vodil ogrsko politiko, ogrski narod ga slavi kot velikega zgodovinskega moža.) Tisa je še enkrat povzel besedo, a ni imel posebne sreče, opozicija mu je stopila močno na prste. — Prihodnja seja se je določila za dne 4. novembra.

Rusija. O Rusiji naši Nemci radi govorijo kakor o najbolj nazadnjaški državi. Vse, kar je slovanskega, je pri njih pač zaostalo in nazadnjaško. Toda številke govore drug jezik. Rusija se gospodarsko dviga od leta do leta bolj kakor katera druga evropska država. Leta 1908 je imela Rusija 2417 milijonov rubljev dohodkov, 1. 1912 že 3095 milijonov in za letos pričakuje na novo za 275 milijonov rubljev več. V naši Avstriji pa, kjer imajo Nemci krmilo v rokah, lezemo od leta do leta v nove dolgove. Zato pa se tudi Rusija lažje in hitreje vojaško razvija kakor vsaka druga država v Evropi. Slaba gospodarska politika v Avstriji slabti tudi vojaško plat naše države, dočim ruska vojaška moč strahovito narašča.

Bolgarija. Na Bolgarskem se sedaj stranke kregajo med seboj, kdo je krv nesrečne vojske s Srbi in Grki. Celo generala Savova so hoteli prištetiti med krvce, češ, da je začel vojsko brez Danevove vedenosti. Toda Savovi prijatelji so dokazali, da je Danev vedel za začetek vojske, četudi je ni napovedal. Sedaj Danev pravi, da vendar ni krv poraza, čeprav so Bolgari vojsko začeli, kajti če bi je oni ne bili začeli, pa bi jo bili Srbi in Grki. Na to mu odgovarjajo Savovi prijatelji, da so Danevovi zaupniki izdali sovražnikom ves bojni načrt. Zato pa sedaj pravijo, da so vse nesrečne krvne tisti, ki so prvotno sklenili zvezo s Srbijo in Grško. Vsem trem državam se je šlo za Makedonijo. Toda Srbi in Grki so marširali tje koj v začetku ter jo zasedli, a Bulgari so se tepli sami s Turki pri Katalči in Bulairu. Že začetkoma bi morala velika bolgarska armada iti v Makedonijo, a srbske in grške čete bi morale biti tudi pri Lozengradu in Katalči v eni vrsti in v enaki moči z bolgarskimi postavljenimi proti Turkom. Tako se kregajo, toda kaj pomaga to? Nesrečo je treba pozabiti in iti samozavestno na delo za novo okrepitev Bolgarije.

V Bolgariji se sedaj močno dela na to, da bi se Bulgari, vsaj v Makedoniji, vrnili v rimske cerkev.

Tako bi makedonski Bulgari dobili varstvo rimskega papeža in katoliških držav. — Prihajajo glasovi, da se bolgarska vlada približuje avstrijski in da bolgarski narod to z veseljem pozdravlja. Da bi le Avstrija ne naredila zopet kake neumnosti ter odbila tudi ta narod od sebe.

Balkan. V Albanijo je prišla mednarodna komisija, katera določa meje Albaniji. V Južni Albaniji delajo Grki tej komisiji zaprte in več vasi in okrajev, ki bi naj padli pod novo državo, nočejo prepustiti Albaniji. — V svrhu označke postopanja Grkov bodi omenjeno dejstvo, da so Grki za časa bivanja mednarodne obmejne komisije, ki ima nalog, določiti meje južni Albaniji, onemogočili, da bi ljudje prihajali na sejem v mesto Erzeg. Oboroženi Grki stražijo ceste, ki vodijo v Erzeg ter branijo vsem, ki ne govore grški jezik, vstop na sejmišče. Grški ogleduhu so komisiji vselej in povsod za petami in razzenejo vse tiste osebe, na katere bi hoteli staviti članji komisije to ali ono vprašanje. — Radi tega sta dne 1. novembra avstrijski in italijanski poslanik vložila pri grški vladi v Ateneh oster nalog (ultimatum), s katerim sta obe združeni velesili Grčiji kratkomalo naznani, da bosta pri določanju južno-vzhodne albanske meje odkazali Albaniji vse one vasi in kraje, radi katerih stavljajo Grški z oboroženo silo mednarodni komisiji zaprte in dela ugovore. Grki, ki niso bogve kako korajžni, se bodo ustrašili skoro gotovo avstro-italijanske grožnje in bodo priprustili komisiji, da po svoje zabije mejne kole v Albaniji. — Esad-paša je tako dolgo rovaril po Albaniji, da je izpodkopal tla sedanji albanški vladi, kateri stoji na čelo Izmal-Kemal-beg. Sedaj prihajajo od vseh strani Albanije k Esad-paši zastopanja posameznih rodov v Drač, kjer on sedaj „kraljuje“. Skoro gotovo bo dobil Esad-paša v kratkem albansko upravo v svojo oblast. — V zahodni Traciji so grški četaši mučili in poklali prebivalce štirinajstih bolgarskih vasi v okrajih Gümüldžina, Soflu in

Dedeagač. Četašem so povlejevali grški častniki. Nad 8000 žena in otrok je bežalo v Dedeagač, a grški metropolit jih je izročil četašem, ki so rogovili v okolici in razen 3600 vse bolgarske begunce poklali. — Znani mladoturški junak Enver-beg se ženi pri hčerki bivšega sultana Abdul-Hamida, lepi princezinji Nadjie Sultaneh. Nevestina mati je izjavila, da da svojo hčerko Enver-begu le tedaj, če ga povzdigne sultan v kak višji stan. Sultan hoče materino željo izpolnit.

Italija. Državnozborske volitve v Italiji so končane. Pretečeno nedeljo so se vršile ožje volitve. Kakor pri prvotnih volitvah, tako je prišlo tudi pri ožji volitvi na mnogih voliščih do krvavih pretepor. V Južni Italiji, kjer so Italijani posebno vročekrvni, je moral v vseh večjih mestih vojaštvo z orožjem delati mir in red. Volitve so za katoličane izpadle splošno dobro. Hud poraz pa so doživelji oni zagrizeni liberalci in socialisti, ki gojijo srčno željo, uprizoriti tudi na Italijanskem gonjo proti katoliški cerkvi kakor na Francoskem. Rimski župan, vodja prostozidarjev, žid Natan, je celo v Rimu pogorel s svojimi kandidati. Natan je radi poraza tako užaljen, da baje namernava odstopiti. Zmerno-liberalna vlada je od 508 poslanskih mandatov pridobila 270. Polovica teh poslancev je izvoljenih s pomočjo katoliških volilcev. V novo italijansko zbornico pride tudi 30 pristašev katoliške stranke. Dosedaj je bilo v državnem zboru le 8 poslancev, ki so se izrazito prištevali katoliški stranki. Italijanskim svobodomiselicem, liberalcem in socijalnim demokratom je torej up po preganjanju katoliške cerkve potom državnega zboru zopet splaval po vodi.

Nemčija. Že v zadnjem listu smo izrazili mnenje, da je prišel nemški cesar zopet k nam snubit za prijateljstvo, ko je prišel obiskat v Konopiš predstolonaslednika in v Šenbrun cesarja. To naše mnenje se potrjuje. Nemčija se je preteklo leto zelo neprijateljski vedla proti nam, a kjer je le mogla, je kazala naklonjenost do Rusije. Toda v Petrogradu je niso hoteli uslušati. Rusija ima še v Mali Aziji govoriti z Nemčijo resno besedo, obenem pa ji je znano, da v istem trenotku, ko se zveže z Nemčijo, izgubi s svoje strani Francijo in Anglijo. Ti dve državi pa sta vendar več vredni za Rusijo nego Nemčija. Toda, ko je videla Avstrijo, kako se Berolin trudi za prijateljstvo v Petrogradu, si je tudi sama boljšala pota do ruskega carja. Ti poskusi niso ostali brez uspeha. Naše razmerje z Rusijo je vendar sedaj boljše nego je bilo pred letom. Obenem je Avstrija tudi v Parizu in Londonu povprašala, kako bi bilo z zvezo. Nikjer ni bila odklonjena. Govorilo se je celo, da bo obisk prestolonaslednik v važnih zadevah angleškega kralja. To je tako preplašilo nemškega Viljema, da je naenkrat pohitel na obiske v Konopiš in Šenbrun. Mi ne potrebujemo Nemčije, ampak Nemčija nas. — Bavarski deželnih zbor je dne 30. oktobra sklenil, da se sedanji princ-vladar Ludovik proglaši za kralja in se s tem odpravi takozvano „regentstvo“. Za predlogo so glasovale razun socialnih demokratov vse dežavnozborske stranke. Na Bavarskem je bilo „regentstvo“ v velenji že od 1. 1884. Tedanjemu kralju Ludoviku II. se je omračil um in je skočil v vodo. Ker je bil njegov naslednik Oton tudi umnobjolen, je vladal Bavarsko kot „regent“ princ Luitpold. Bavarski kralj se bo imenoval Ludovik III. — Kumerlandska rodbina je živila od časa, ko so se vse nemške državice združile v Veliko Nemčijo, v hudem sporu z nemško vladarsko hišo (Hohencolernci). Kumerlandska knez ni hotel vstopiti v zvezno državo. Radi tega so ga zapodili iz njegove domovine. Med Hohencolernci in Kumerlandci je vladalo vsled tega smrtno sovraščvo. Ko pa se je letos poročil kumerlandski princ Ernst Avgust z edino hčerko nemškega cesarja, je zavladalo med obema rođovinama zopet prijateljsko razmerje. Stari knez Kumerlandska, oče Ernesta Avgusta, se je odpovedal pravici do prestola brunšvškega na korist svojemu sinu. Sin je sprejel vladarstvo čez državico Brunšvik-Lineburk, a se je izrekel za nadvlado nemškega cesarja, čemur se je stari Kumerlandec najbolj protivil.

Amerika. Napetost med Združenimi državami in državo Mehiko v Ameriki postaja od dne do dne večja. Severna Amerika (Združene države) noče na noben način priznati izvolitev hivšega prekucuha Huerta za predsednika mehiške ljudovlade. Ar-mada Združenih držav že čaka na trenotek, ko se ji bo naročilo, da udari čez mehiško mejo. Vojne ladje Združenih držav čakajo s polnim parom, da odplujejo pred mehiško pristanišča. V Mehiku sami pa ropajo in plenijo razne roparske in prekucuške družali. Zopet se uresničuje pravilo: Kjer ni vere v Boga, ni miru, ne reda, ni blagoslova in medsebojne ljubezni.

Lepa smrt.

Smrti se večinoma vsi bojimo. Težko se je ločiti od sveta, na katerega smo se navezali s tisočerimi vezmi in strahopoln je pogled v večnost, katera se bo nam odmerila po našem življenju. Zato radi čitamo poročila o smrti pravičnih, upajoč, da bo tudi nam usmiljenje božje podelilo lepo in srečno smrt.

V torek, dne 28. oktobra, je umrla 14letna hčerka Serafina iz obče spoštovane Joos-ove družine v Gorici. Njen oče je posestnik znanega hotela (gostilne) „Union“ v Glédiški ulici. Pokojnica je bila učenka III. razreida dekliškega višjega učilišča č. šolskih sester od Naše Gospe v Gorici. Zbolela je takoj ob početku letosnjega šolskega leta na neki notranji

bolezni in od tedaj ni mogla več zapustiti bolniške postelje.

Cudovito lepo je, kako se je ona v svoji bolezni obnašala. Bila je že v šoli vedno vzgledna v svojem vedenju, iskreno vdana prebl. Devici Mariji, članica Marijine družbe, pobožna iz srca in zahajala, kadar je le mogla, k sv. obhajilu. Tekom bolezni pa se je vse to pokazalo v še lepih luči. Njena bolezen je bila silno težka in mučna. Petkrat je bila hudo operirana. A z uprav nebeški potrežljivost je prenašala vse. Ustnice in roke so ji trepetale bolečin, poznalo se ji je, kako trpi, a ona je le govorila: Kakor Bog hoče! In imela je pogum, tolažiti mater, ki ji je bila vedno ob strani. Svetinjo prebl. Device Marije, znak Marijine družbe, je imela na modrem traku ves čas svoje bolezni na prsih. Sprejela je večkrat sv. obhajilo, posebno pred operacijami.

Zdela se je, da navzlio svoji težki bolezni zopet počasi okreva, a v zadnjem trenotku pojavila se je še pljučnica in izginilo je vsako upanje, da ozdravi. Prav nič se tega ni ustrašila. „Kakor Bog hoče“, to je bila njena želja in popolnoma mirno je sprejela vse sv. zakramente za umirajoče. Poklica je na dan svoje smrti svoje drage k sebi. Z zadnjim naporom je objela še mater in ji rekla: „Mamica, grem v nebesa, da ti pripravim mesto!“ Poslovila se je nato od očeta, od bratov in sester in jim govorila: Na svjedjenje, na svjedjenje. Dala je poklicati tudi zdravnika in mu rekla: „Zadnjikrat iskrena hvala“. Bližali so se zadnji trenotki, in sedaj je imela svoje misli le pri Bogu. Dokler je mogla, je molila in z drugimi; ko ni mogla več, se je drugim priporočila, da molijo za njo, sama pa stisnila Marijino svetinjo na srce in pogled svoj uprla na razpelo, ki je stalo ob njeni postelji.

In ko ji je srce omagovalo in so se v zadnjih naporih vili poslednji dihljaji iz onemoglih prs, tedaj so še iz dna umirajočega srca kipele molitvice proti nebu, neslišno skoraj, druga za drugo, ena lepša od druge: Angelj varuh, varuj me!... Marija, pomagaj mi!... Moj Jezus usmiljenje!... Končno še zadnja, udana in tako iskrena: Moj Bog, kakor ti hočeš... In prsa so obstala, srce se umirilo, mlađe življenje je nehalo biti; duša Serafine pa je splavalna v rajske višine k Bogu, katerega je ljubila s tolikim zaupanjem in tako nežno in tako čisto...

Kakor bi bila angeljska postava, je počivala v rakvi, odeta v snežno-belo obleko, venček belih cvetov na glavi, roki pa je sklepal rožni venec k molitvi. Med eveciami si še na modrem traku videl Marijino svetinjo nad njenim srcem — da, Marijin otrok, tudi v smrti in grobu neločljiv od znakov ljubezni do nebeske Kraljice.

Spremljale so jo k zadnjemu počtku isti dan polodne součenke in ves dekliški licej. Bila jih je dolga vrsta. Prva, odkar obstoji više dekliško učilišče, se je ločila Serafina od njih srede. A ločila se je tako lepo, da jo lahko kar zavídajo...

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.
9. nedelja: 26. po Binkoštih; Božičar (Teodor), mučenec.
10. pondeljek: Andrej Avel, spoznav.; Trifon, mučenec.
11. torek: Martin, škof; Mena, mučenec.
12. sreda: Martin, papež, mučenec; Liven, škof, mučenec.
13. četrtek: Stanislav Kostka, spozn.; Didak, spozn.
14. petek: Josafat Kunč, škof in muč.; Serapion, muč.
15. sobota: Leopold, vojvoda; Jedert, devica.

Somišljeniki! Pistaši!

Na delo za razširjanje Slovenskega Gospodarja! Naš list moramo spraviti v vsako kmečko hišo! Kdor čita naš list, je in ostane naš zanesljiv pistaš, za katerega se nam pri volitvah ni treba bat!

Zato pa pistaš, takoj zdaj na delo, da se naš list razširi. Agitirajte za list do hiše, do hiše, od sebe do osebe! Kjer si eden sam ne more naročiti lista, naj jih več stopi skupaj. Za agitacijo smo letos posebno izbrali že mesec **november** in sicer zato, da novi naročniki lahko dobijo vse številke prihodnjega leta, kakor tudi božično prilogo in stenski koledar za leto 1914, ki se bo priložil Slovenskemu Gospodarju 4. decembra.

Vsek novi naročnik, ki sedaj takoj kot celoletno naročnino plača za list 4 K, dobi list do novega leta zastonj in se mu bo vse poslana naročnina zaračunala za leto 1914. Kdor le more, naj torej plača celoletno naročnino takoj, ker s tem pridobi dva meseca!

Agitatorji za naš list naj nam pošljemo naročnino po nakazni, ako nimajo položnic, in naj natanco zapišo imena naročnikov s pripomo, ali so novi ali starci. Poštno stroški si naj odračunijo. Zastrejava naj od nas tudi položnice, ki so jim na razpolago.

Za agitatorje zopet razpišemo nagrade.

Kdor pošlje celoletno naročnino t. j. 4 krone za 5 novih naročnikov, dobi kot nagrado lep molitvenik ali pa lep stopeči križ. Kdor pa pošlje celoletno naročnino za 20 novih naročnikov dobi fino izrezljani stenski križ.

Na delo torej takoj sedaj v novembru, da spravimo Slovenskega Gospodarja v vsako sloveško hišo.

* **Naš prevzv. g. knezoškof** so se vrnili iz Rima, kjer so bili v nedeljo, dne 26. oktobra 1913 do poldne ob 11. uri zdravi prepričljivo sprejeti od sv. Očeta v zasebni avdijiji, a kmalu zopet odpotujejo k škoški zborovanjem na Dunaj.

* **Duhovniške vesti.** Č. g. Franc Božiček, provizor v Št. Jerneju nad Muto, je prestavljen kot kapelan v Zavrc. — Č. g. Tomaž Mraz, o katerem smo začnjič poročali, da je ponesrečil v Gradcu, leži sedaj težko bolan v bolnišnici usmiljenih bratov. Lotila se ga je huda pljučnica. Njegovo stanje je opasno. — V torek, dne 4. novembra, je č. g. Maks Ašič, kapelan v Ponikvi ob južni železnični, v bolnišnici usmi-

ljenih bratov v Gradeu prestal težko operacijo. — Č. g. Antonu Ribarju se zdravje pologoma vrača. — Č. g. novomašnik Anton Medved je nastavljen za pomognega kaplana v Čádramu.

* **Osebna vest.** Veleč. g. Janez Košar, upokojeni župnik gališki, se je preselil v Petrovče.

* **Iz šole.** Imenovani so: Začasna učiteljica Maria Franc v St. Ilju v Slov. gorici za stalno istotam; začasna učiteljica Angela Sabati v Spodnji Poljskavi za stalno istotam; začasna učiteljica Ludmila Bratkovč v Hočah za stalno istotam; začasna učiteljica Matilda Stanetič za stalno istotam; začasni učitelji Jožef Serbec v St. Janžu pri Spodnjem Dravogradu za stalnega istotam; začasni pomožni gčitelj Matija Janžekovič v Mariboru za stalnega učitelja na deški ljudski šoli v Slovenski Bistrici. Službo menjata učiteljica Pavla Miklavčec na Crešnjevu pri St. Bistrici in Marija Lenart v Jarenini. V stalni pokoj je stopila začasna upokojena stalna učiteljica v Hočah, Cecilija Teržan.

Spremembe v notariatu. Notar dr. Franc Strašella v Rogatcu je premesten v Ptuj, notar v Rožeku na Koroškem dr. Robert Baumgartner pa pride na njegovo mesto.

* **Pojasnilo.** Mnogi pristaši nam pišejo v pisnih po položnici, da zamorejo poslati denar za naročnino. Takim svetujemo sledče: Kupi si raje denarno nakaznico za 3 vin., jo pravilno izpolni in prilepi na njo znamko za 10 vin. S tem si prihraniš nepotrebno pišanje, nam pa delo. Na nakaznico zapiši, da si nov naročnik. — Prihodnji (46.) številki bomo priložili položnico za obnovitev naročnine.

* **Koledar Slev. Kmečke Zveze** je ta tečen izšel in se začne zdaj z razpošiljanjem. Ima 264 listov in je vezan v platno. Vsebina je velezanimiva in poučna. Kdor si ga naroči še **do 15. novembra** in pošlje denar naprej, ga dobi za 1 K. Pozneje stane koledar s poštnino vred **1 K 50 vin.** Pistaši Kmečke Zveze, sezite pridno po svojem koledarju. Naročnina za koledar se naj pošlje na naslov: Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

* **Zarja.** Slovensko katoliško akademično tehniško društvo „Zarja“ v Gradeu je izvolilo na prvem občnem zboru dne 30. oktobra sledeči odbor: predsednik: Žvokelj Dominik, jur.; podpredsednik: Sivec Ivan, fil.; tajnik: Janežič Pavel, med.; blagajnik: Čižman Anton, jur.; knjižničar: Drobnič Ivan, med.; gospodar: Kump Marijan, teh.; odb. nam.: Velkavrh Stanko, med.;

* **Danica.** Slovensko katoliško akademično tehniško društvo „Danica“ na Dunaju si je na občnem zboru dne 29. oktobra izvolilo za 39. tečaj sledeči odbor: predsednik: iur. Vekoslav Vrtovec; podpredsednik: phil. Silvo Kranjec; tajnik: phil. Ernest Aljančič; blagajnik: teh. Anton Majerle; knjižničar I.: phil. Josip Ovsenek; knjižničar II.: iur. Ivan Stanovnik; gospodar: phil. Vladimir Bregar; arhivar: med. vet. Filip Kulterer; zapisnikar: med. vet. Josip Jereb.

Okrožni zadružni shodi se boido vršili dne 9. novembra v Središču za ormoško okrožje, dne 17. novembra v Gornjemgradu za gornjegrajsko okrožje in dne 16. novembra v Cirkovcah za ptujsko okrožje.

* **Ruška koča** na Pohorju izkazuje za to leto obiskovalcev 1990. To je lepo stvilo, katero priča o njenem velikem pomenu za hribolastvo.

* **Slovenci na „Volturno“.** Na ponesrečenem parniku „Volturno“, ki je pred kratkim zgorel na morju, je bilo tudi nekaj slovenskih in hrvaških delavcev. V imenuku, kjer so zapisani tisti, ki so našli smrt ob tej priliki, sta tudi Slovenc Valentin Posavec in Mihael Petrovič iz Kranjskega.

* **Gospodska stranka.** Piše se nam: Prav, dobrate storili, da ste pribili dejstvo, da so liberalci svojo stranko na občnem zboru v Celju brez vsakega ugovora imenovali gospodska stranka. To si je treba namreč dobro zapomniti, kajti pri vsakokratnih volitvah liberalci nočejo nič o tem vedeti, da so gospodska stranka. Sedaj so si sami dali to izpričevalo in ne bo jem mogoče, da bi ga utajili. Liberalna stranka za gospode, naša stranka za kmete in delavce, obrtnike in vse stanove, ki hočejo narodno dobro. Mi ljudska stranka, liberalci frakarska stranka.

* **Zmernostni zakon** se je sklenil ne v Avstriji, ampak na Angleškem za pokrajino Škotsko. Za zakon je glasovalo 248, proti 135 poslancev. S tem zakonom se dovoljuje občinam na Škotskem, da smejo zabraniti točenje opojnih pijač, ako je pri splošnem ljudskem glasovanju večina glasovala za zabranitev. — Kdaj bomo pri nas prišli tako daleč? Blagor slovenski občini, v kateri ni nobene gostilne!

* **Zanimive številke.** Ako bi se v Avstriji vsi izdatki, ki jih naša polovica (brez Ogrske) na leto mora izdati, enakomerno razdelili na vsakega prebivalca, bi moral vsak človek plačati na leto državi 10,2 K. Ako bi se direktni davki enakomerno razdelili, bi moral vsak državljan plačati letno 13,10 K, od užitinskih davkov 13,50 K. Državni dolgov ima Avstrija, toliko, da pride na glavo 430 K. Papirja se v Avstriji toliko uporabi, da ga pride na glavo 8 kg, mila pa pride na glavo 3 kg. Pravijo, da je uporaba papirja in mila dobro znamenje za omiko ljudstva. — Omiko bi torej imeli, a denarja za živeti ne, ker je državni ustroj tako drag.

* **Vojaki kot vinogradniki.** V Šampanji, znani vinorodni pokrajini na Francoskem, je bila letos tako bogata trgataj, da je zmanjklo delavskih moči, ki naj bi spravile grozdje z vinogradov in mošt v klet.

Vlada je radi tega odredila, da je vojaška uprava odposlala vojaštvo vinogradnikom na pomoč, da se je tako mogel nebeški blagoslov pravočasno spraviti iz vinogradov. Veselih obrazov so vojaki trgali grozdje in ga v brentah spravljali na določene kraje. Doma se je grozdje zopet lepo sortiralo (odbralo po vrstah), spravilo v stiskalnice ali pa čedno zložilo v košare in se odposlalo kot namizno grozdje. Francoski vinogradniki vedo z grozdjem posebno fino ravnati. Radi tega pa so tudi francoska vina postala slovita po celi svetu. Pri nas pa, ki se posebno šopiri frakarski liberalizem, niti misliti nì, da bi dala vojaška uprava ob času nujnega dela kmetu ali vinogradniku vojaštvo na pomoč.

* **Krompir** letos nima dobre cene. Dobra letina na Goriškem in Ogrskem je vzrok, da se prodaja v Trstu in Reki okroglo po 5 K za 100 kg, v Ljubljani samo 4,20 K za 100 kg.

* **Kakšna bo letošnja zima?** Vreme zadnjih tednov je bilo izredno prijetno. Stari ljudje že dolgo ne pomnijo tako prijetnih jesenskih dni. Iz govorjenja naših ljudi se vidi, da bi si naš kmetič nič bolj ne želel, kakor če bi sedanje milo vreme vstrajalo tje bližu do Božiča. Kaka bo letošnja zima, se povprašujemo. Znano je sicer, da so vremenski preroki najbolj nezanesljivi preroki, vendar priobčajemo tukaj prerokovanje nekega kmeta na Češkem o letošnji zimi. Ta mož, ki je obelodanil svoje prerokbe v nekem češkem listu, pravi: Že dolgo vrsto let opazujem potek vremena v pozni jeseni in zimi. Opazujem tudi naravo in živalice, posebno mravljje, kako se iste pripravljajo na zimsko dobo. Letos so n. pr. mravje začele že zgodaj in posebno skrbno pripravljati se za zimo, kar je po mojem mnenju znamenje, da bo letošnja zima dolga in ostra. Svoja zimska prebivališča so si mravje letos zavarovale z izredno visokimi kupi prsti. Izvršile so letošnjo jesen veliko delo; svoje kupe prsti so naredile dvakrat tako velike kot navadno. Ta prikazen se le redko ponavlja. Poznavalci prider, posebno pa še kmetje, gozdarji in učitelji, smatrajo letošnjo izvanredno pridnost mravelj kot znak dolge in ostre zime. Ne ve se sicer, od kod naj bi imeli te skrbne živalice svojo znanost o bodočem vremenu in ali se imajo za svojo prerokbo zahtevali svojim dobrim očescem, vendar je splošno znano, da so živali navadno boljši vremenski opazovalci in preroki kot ljudje. Pravijo tudi, da je zgodnje odpadanje drevesnega listja tudi znak zgodnje in ostre zime.

* **Tržno poročilo.** Trgovina s hmeljem v Žatu na Češkem gre letos izbornno naprej. Cena za prima-blago znaša 520—600 K za 100 kg, slabše vrste pa se plačujejo po 400—460 K. — Cena govejji živini je na graškem sejmu zopet padla za 1—2 K pri 100 kg. — Za seno veljajo sedaj v Gradeu in Mariboru sledeče cene: Sladko 8 K 50 vin. do 12 K, kislo 8 K do 11 K, slama 7 K 50 vin. do 8 K za 100 kg. — V Nemčiji se je cena železu zopet znižala za 1—2 K pri 1 toni. — Tovarnarji kravat so sklenili povisati cene svojim izdelkom za 5%.

* **Štajerska za Slov. Stražo:** Po č. g. J. Zrnko, župnik v Puščavi nad Mariborom, nabranlo na veselici vojaških novincev v Puščavi 10 K 32 vin.; po podružnici v Konjicah, darovali duhovniki v Konjicah ob prilikl Frančiškovanju 11 K; podružnica v Slinvici pri Celju 20 K; Podružnica v Mariboru 280 K; po podružnici v Celju, zložil: častilci in prijatelji ob prilikl godu mil. g. celjskega opata Fr. Ogradija 57 K 20 vin.; po podružnici v Hocah, iz nabiralnika g. Rojko 2 K 78 vin., iz nabiralnika g. J. Gselmana 3 K 20 vin.; Mohorjani v Novi cerkvi pri Celju, po č. g. Jos. Pečniku 6 K 80; Mohorjani v Šmartnem na Paki, po č. g. J. Kolarči 11 K 84 vin.; podružnica v Št. Jurju ob Šč. 18 kron.

* **Ne obupati!** Kdor si na nobeden način ne more pomagati, navadno poskuši svojo srečo nazadnje še s srečko, in res se ta poskus marsikaj dobro obnese, saj je često slišati, da je ta ali oni češ noč obogatil vsel glavnega dobitka. Najporečljivejša je turška srečka, ker lastnika v srečnem slučaju s svojimi glavnimi dobitki po 400 tisoč v 200 tisoč zlatih frankov v istini reši vseh gmotnih skrb, v najunevodnejšem slučaju pa se mu večji del za srečko izdanega denarja povrne v obliki najmanjšega dobitka. Mesečni obrok za turško srečko, koje prihodnje žrebanje se vrši dne 1. decembra t. l., znaša samo 4 K 75 vin. Kdor pa hoče pridjeti mesečno še 1 krono 25 vin., prejme zraven še priporočljivo srečno italijanskega rudečega križa, tako da je potem deležen 10 žrebanj vsake leto. Naročila sprejemajo in naročila dajejo za Slov

še trgovca Gajšeka, kjer se je kip deloma razbil. O storilcih krožijo po mestu razne govorice. Upamo, da bo naša „skrbna“ policija gledala na to, da se one hudočne izroči roki pravice.

m Maribor. Na mariborskem glavnem kolodvoru se je v torek, dne 4. oktobra, zgodila huda nesreča. Ko se je v jutru nekako ob 3. uri začel pomikati brzovlak v smeri proti Trstu, je opazil železničar Miglar, da sedi na varnostni mreži blizu koles železniškega voza nek vojak. Miglar je skočil na voz in je skušal spraviti vojaka v voz. Vojak pa se je krčevito branil in je potem skočil z voza. Pri tem pa je prišel z desno nogo pod kolesa, katera so mu jo zdrobila. Ponesrečenec je povedal, da se zove Franc Kohlheiser in da se je hotel brez voznega listka peljati v Ljubljano k svojem polku št. 27. Iz Gradca do Maribora se je že peljal „črno“. Kohlheiserja so odpeljali v vojaško bolnišnico, kjer mu bodo, kakor se nam poroča, odrezali nogo.

m Grušova. Moramo vam poročati, dragi čitalji „Slovenskega Gospodarja“, kako kaj živimo v tej mirni dolini. Stradali letos ne bomo kruha, njive so nam kaj lepo obrodile, tudi sadja so imeli nekateri mnogo, posebno pa sliv; nekateri posestniki pa niso imeli nič sadja. Tudi vinogradi so nam še precej obrodili. Vinski mošt je bil kaj izboren, ali kaj, ko smo ga večji del vsi prodali mariborskim vinotržcem. Vozili smo ga skozi Nebovo po tako lepi, gladki stezi, kakor že dolgo ne. — Kakor slišim, se nam bližajo občinske volitve. Možje volilci! Storimo svojo dolžnost. Volimo in agitirajmo za izvolitev mož, ki so dobri katoličani, zvesti Slovenci, varčni in skrbni gospodarji. Bodimo složni! Take, ki plešejo tako, kakor jim piska „Stajerc“ ali mariborski nemškutarji, ne maramo v občinskem odboru.

m Sp. Gasteraj. Dne 3. t. m. se je vršila volitev za občinsko predstojništvo. Za župana je bil izvoljen enoglasno Vajs Janez, svetovalcem pa Franc Zelenko in Pavel Škamlec. Podrta je nemčursko-liberalna trdnjava!

m Jaremina. Umrl je dne 29. oktobra v Vukovskem dolu 77letni Radeckijev veteran Boštjan Pehan. Kot vojak celih 12 let ni niti enkrat videl domačega kraja; bii je dvakrat v vojski, iz katere se je sicer ranjen, pa odkovan vrnil v domovino. Blagemu staršku trajen spomin!

m Sv. Benedikt v Slov. gor. V nedeljo, dne 19. oktobra po večernicah se je vila od naše farne cerkve velika procesija pobožnega ljudstva tja ven v Drvanjsko dolino. Domači preč. g. župnik je ob asistenci anovskega č. g. kaplana šel blagoslovit lep, nov križ, ki ga je obče spoštovana, narodna hiša Janeza Elbla, prejšnjega velezaslužnega našega župana, da la postaviti na svojem posestvu tik Drvanje. Med pokanjem topičev in molitvami obilo zbranega ljudstva se je rešil pomenljivi obred blagoslavljanja. Tako se ob robu „zlodejeve puše“, kjer je že prej nekdaj stal križ, zopet veličastno dviga znamente našega odrešenja in naj prinaša blagoslov priljubljeni Elblovi hiši in sploh celi Drvanjski dolini!

m Hoče. V naši nadžupniji opravlja službo organista g. Simon Sunko že 52 let. Dasi je dosegel in izpolnil že 76. leto, je še včdno vesel in precej zdrav ter dobre volje in zvesto opravlja svojo lepo službo Bogu v čast, sebi in nam pa v zveličanje. Bil je tudi 5 let v Hočah učitelj in kot tak še vedno kaže ljubezen do naše mladine. Na njegovem godovanju v torku, dne 28. oktobra, smo nabrali za Slovensko Stražo 5 K, za naše Orle pa 1 K 30 vin. Mi vsi farani mu želimo: Dolgost še let — življena cvet — in srečen pot — od tod mu daj Gospod! — Na pokopališču v Hočah smo dobili novi, veliki križ, katerega je gospod dekan v nedeljo po procesiji slovesno blagoslovil.

Slov. Bistrica. Ponemčenje naše slovenske okoliške šole. — Kakor znano, so všolani v našo okoliško šolo po pretežni večini slovenske občine in obiskujejo isto izključno slovenski otroci. Akoravno ponučujejo na tej šoli že 3 učne moči, katerim je prvi ideal edinozveličavna nemščina, se je zdelo okrajnemu šolskemu nadzorniku Dreflaku kljub temu še potrebno, pomnožiti učiteljsko osobje na ta način, da je na mesto bivšega učitelja Sorna bil imenovan za supplenta učitelja Dietner, kateri je rodom Nemec in nezmožen slovenskega jezika, ker se je baje privadol istega le za silo v kurzu. Slovensko ljudstvo, ki mora vzdrževati okoliško šolo, je nad tem postopanjem razburjeno. Na slovenski šoli mora poučevati učiteljstvo, ki je v besedi in pisavi zmožno slovenskega jezika in ki vrhu tega čuti in misli slovensko!

m Maribor. Podružnica Slov. Straže v Mariboru začne prirejati poljudna predavanja. Prvo tako predavanje se vrši v nedeljo dne 9. t. m. ob 10. uri predpoldan v prostorih Zadružne Zvezze, Koroška cesta št. 5. Predaval bo predsednik podružnice g. dr. Leskovar. Pri tem prvenem predavanju se bomo dogovorili glede časa, kateri bi bil za predavanje najbolj primeren in se bodo upoštevale želje občinstva.

m Maribor. Jugoslovenska Strokovna Zveza vabi vse svoje člane v Maribor v oklici, da se obilno udeležijo predavanja Slov. Straže v nedeljo, 9. t. m. ob 10. uri v Zadružni Zvezzi.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Kmet podružnica priredi v nedeljo, dne 9. novembra t. l. ob 8. uri dopoldne v veliki dvorani g. Arnuševe gostilne podučno zborovanje. Govoril bo g. Martin Jelovšek iz Gradca o živinoreji. Vsi zavedni kmetovalci in prijatelji živinoreje se uljudno vabijo k obilni udeležbi.

m Sv. Ana na Krembergu. Bralno društvo pri Sv. Ani na Krembergu priredi dne 16. novembra 1913 veselico po večernicah pri gosp. Krambergerju. Vspored: 1. Petje. 2. Igra: „Skriben zaklad“ in „Kmet avtomat“. 3. Srečolov in prosta zabava. Vstopnina: sedeži po 40 vin. K obilni udeležbi vabi odbor.

m Sv. Benedikt v Slov. gor. Katoliško bralno in gospodarsko društvo priredi v nedeljo dne 23. novembra po večernicah povodom otvoritve nove društvene dvorane v isti veselico s predstavo narodne igre „Krivoprisežnik“, tamburanjem in petjem. Posetiti sta nas obliju-

bila ob tej priloki veleč. g. dr. Hohnjec in poslanec Roškar. K obilni udeležbi vabimo!

m Hoče. Dekliška Zveza ima v nedeljo dne 16. novembra po večernicah poučno zborovanje pri g. Rojko. Tudi žene dobro došle. Pririte v obilnem številu!

Ptujski okraj.

p Ptuj. „Stajerc“ je vendar dobil zopet svojega urednika nazaj. Linhart namreč naznanja, da se je vrnil iz toplic. „Stajerc“ krušni očetje so spoznali, da učitelj Kramberger ni prav sposoben za učitelja listu, ki mora po šnopsarsko psovati poštene ljudi.

p Cirkovce. Zadnjo nedeljo oktobra smo končali 3dnevničko za letošnje jubilejno leto. Pobožnost je vodil vlč. g. duh. svetnik p. Ladislav Hazemali iz Celja. Pomagat pa so prišli rade volje tudi nekateri č. gg. sosedje duhovniki. Ljudstvo se je udeleževalo slovesnosti v zelo obilnem številu, kar se vidi že iz tege, da se je tiste dni razdelilo kakih 2500 sv. obhajil. Slovesno službo božjo dne 26. oktobra je opravil vlč. g. dekan iz Hoč. Zaključek slavnosti je bila slovenska procesija ob ogromni udeležbi faranov.

p Pragersko. Odhodnico je obhajal začnjega oktobra železniški vsemenski uradnik Pivon. Prestavljen je nekam na Tirolsko, ker je ob času katoliškega shoda iz Ljubljane vračajoče se Orle pozdravljali z germanskim navdušenjem. Sešli so se „rajhsbündler“ iz Pragerskega in okolice ter povdarjali zasluge svojega moža, ki je bil močen steber nemške politike in zvest branitelji pangermanske ideje na jezikovnem otoku Pragerskem. Prisegali so zvestobo padlemu junaku ter mu obljubljali, ga maščevati na zakletih „vindisarjih“, ki morajo do zadnjega izginiti iz Pragerskega. No, bomo videli.

St. Janž na Dravskem polju. Občinski odbor naše občine je v seji dne 26. oktobra soglasno sklenil sledeteče: 1. Županstvu se naroča, da zahteva od vseh uradov, s katerimi dopisuje, da mu pošiljajo le slovenske dopise. 2. Županstvo naj naprosi vse uradne, da pošiljajo vsem prebivalcem naše občine le slovenske dopise, ker se jih drugače večkrat materijalno oškoduje, ker ne razumejo dopisov. 3. Vsem uradom naj se pošlje prepis tega sklepa ter se naj vsi drugojezični dopisi vrnejo uradu za zahtevo, da pošlje slovenski dopis. Tako je prav! Drugi občinski odbori storite enake sklepa. Zakaj bi hlapčevali — tuju!

p Središče. Tukaj se je poročil dne 27. oktobra Jakob Lončarič, c. kr. podkovski mojster v Sarju, s pridom mladenček Miciko Krajno iz Obreža. Bila je vzgledna Marijina družbenica, dolgoletna cerkvena pevka in predsednica tukajšnje Dekliške Zvezze. Poročil ju je ženinov brat č. g. Jožef Lončarič, kaplan v St. Jurju ob Taboru. V veseli družbi svatov in 4 č. gg. duhovnikov se je nabralo za Slovensko Stražo 16 K.

p Sv. Bolfenk pri Središču. Volitve v okrajni zastop ormožki. Z ozirom na dopis v „Narodnem Listu“ z dne 23. X. št. 43., izjavljam podpisani, da se nisem dogovoril niti jaz (niti kdo drugi naše stranke) z Nemci, da bi nam ti priskočili na pomoč za slučaj ožje volitve ali da bi se izrinili iz zastopa vse mišnji konzervativci. Volitve so to jasno pokazale. — Robert Košar, učitelj in veleposestnik.

p Stopreč. Nobena reč, katero ima naš kmet na prodaj, nima tako dobre cene kakor svinje. Mlačič do 20 kilogramov žive vase stane 1 kilogram po 2 K. Dan za dnevom prihajajo Poljanci in pokupijo vse, male in velike svinje, tako, da še nekateri Stoprčani ne bodo imeli v zimi fureža, ker so prodali zadnji svrški rep, da plačajo dačo in si nakupijo drugih potrebsčin.

p Stopreč. Iz župnije in iz občine Stopreč bilo je letos potrjenih 8 mladenčev, kateri so sedaj meseca oktobra odšli k vojakom. Izmed teh je bil Franc Dolenc ud Marijine družbe mladenčev v Stoprečah.

p Stopreč. V Ameriko sta odšla brata Franc in Jakob Kamenšek, kmečka sinova Kovačeva v Črmožišah. Franc Kamenšek je bil kmet v Črni gori, pa je pustil dom in ženo; Jakob pa je samec in izučen mizar. — Vinsko trgnatev smo na tihem opravili. Nabrali smo polovico manj kakor lani. Slajšo polovico so nam odnesli ptiči. Cena moštu je 30—36 vin. — Kostanjev bi še imeli precej na prodaj, pa nì kupcev, ker je Ogrska zaprta. Vagan se dobi po 4 K.

p Cirkovce. Prihodno nedeljo, dne 9. t. m. pride k nam naš mladinski organizator veleč. g. dr. Hohnjec. Ustanoviti hočemo Mladeničko in Dekliško Zvezo, kar bi bilo za naš kraj tako zelo koristno. Mladenički in dekleta, pa tudi stariši, zberite se po večernicah v dvorani bralnega društva!

p Srediče. Zadružni okrožni shod se vrši dne 9. novembra po pozrem sv. opravilu, pred in po večernicah v društvenih prostorih. Shod priredeči Zadružna Zveza v Mariboru. Posojilničarji in somišljeniki celega ormožkega okraja pride!

p Sv. Barbara v Halozah. Na Martinovo nedeljo, dne 16. novembra naše Slov. kat. izobraževalno društvo in Mladenička Zveza ob 3. uri popoldne pri g. Reicher veselico. Na vsporedu je petje, šaloigra: „Zamujeni vlak“ in srečolov. Kdor bi se rad na Martinovo nedeljo, pošteno nasmejal, naj pride h. g. Rajcherju, kjer ga čaka sreča.

Ljutomerski okraj.

1 Ljutomer. V „Slovenskem Narodu“, glasilu liberalnih učiteljev, uradnikov, advokatov in enakih ljudi berem, kako se liberalni jezijo, da je pridobil naš priljubljeni „Slovenski Gospodar“ pri Sv. Križu na Murskem polju v enem letu 100 novih naročnikov. Dopisnik pristavlja: „S takim številom se žalibog noben napreden (liberalen) časopis ne more ponašati“.

Liberalci s tem sami priznavajo, da njih časopisje, ki se odlikuje posebno v lažeh in farbariji ter nepotrebnem napadačju, nima pri ljudstvu nobenega zupanja. — Naloga nas pristašev lepe ljutomerske župnije je pa je, da tekmujo z vrlimi sosedi pri Sv. Križu in skrbimo, da bo „Slovenski Gospodar“ štel v lepi in probujeni naši župniji 400 naročnikov, kar bi bilo lahko mogoče, če le količaj razvrstimo naše delo za razširjanje dobroih in pošteno pisanih listov. Na nove torek vrlji župljeni obširne ljutomerske župnije! Na delo za „Slovenskega Gospodarja“, posebno vi mladeniči in dekleta! Kako lepo in slovesno se bo glasilo, če bo „Slovenski Gospodar“ poročal: V Ljutomeru smo pridobili 100 novih naročnikov.

1 Sv. Križ na Murskem polju. V nedeljo dne 2. novembra, se je pri procesiji na pokopališče blagoslovil prenovljeni veliki križ. Obenem je bila blagoslovljena kapelica na pokopališču, ki jo je iz železne betona dal narediti Teodor Schenkl iz Gradca na grobu svojih prednikov, ki so bili nekdaj mogočni grščaki v Lukavecih, kot zadnji potomec tega rodu.

1 Bučečovi. Kakor smo dognali, nas je nek liberalec s ponarejenim podpisom našega somišljenika glede povabila občinskega zastopa bučečovskega v Murščak neresnično obvestil. To se je sedaj zgodilo že drugokrat, da dotični liberalec ponareja podpisne naši somišljenikov ter z njimi spravlja laži na naše liste. Samo iz usmiljenja glede na njegovo družino ga dosedaj še nismo izročili državnemu pravdniku. Liberalcem se gre za to, da bi spravili naš list ob dober glas, kar pa se jim ne bo posrečilo, ker so vendar le preneumni.

1 Ljutomer. Ker imajo v nedeljo dne 9. t. m. fantje svoj sestanek naj vzmame Dekliška Zveza na znanje, da se vrši njen sestanek teden pozneje t. j. v nedeljo dne 16. t. m. Pridite!

1 Gasilno društvo v Noršincih pri Ljutomeru priredi v nedeljo dne 9. t. m. tombolo v svrhu nabave gasilnega orodja v gostilni g. M. Vaupotiča v Noršincih. Začetek ob 6. uri zvečer. K obilni udeležbi vabi odbor.

1 Sv. Jurij ob Ščavnici. Tukajšnje bralno društvo priredi v nedeljo dne 9. t. m. veselico z gledališko igro: „Mlinar in njegova hči“. Po igri prosta zabava v gostilni g. Lasbaherja, šaljiva pošta, licitacija itd., petje in tamburanje. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Vstopnina navadna. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Slovenjgraški okraj.

s Lučane. Naš dekan č. g. Lovro Vollmeier je bil od cesarja odlikovan z vitežkim križem Franc Jožefovega reda. — Čestitamo!

s Ribnica na Pohorju. V nedeljo, 9. nov. po rani sv. maši priredi tukajšnja Mladenička Zveza svoj meseci shod. Mladeniči cele župnije sta prisrno vabljeni. Torej na veselo svidenje. Dekl. Z. zboruje 16. t. m.

Ronjiški okraj.

k Konjice. Prve dni tega tedna je bil deželnji namestnik eksc. grof Clary na obisku pri presvitli rodbini Windischgrätzovi. Posetil je tudi mil. g. arhidiakona Fr. Hrastelja.

k Konjice. V nedeljo, dne 19. oktobra, se je v dvorani okrajnega zastopa zbralno lepo število konjerejcev iz celega okraja. Ustanovili so si konjerejsko zadrugo za konjiški okraj. Ustanovno zborovanje je vodil baron Rožmanit, predsednik osrednje konjerejske zadruge za Štajersko, ter je vse potrebitno obrazložil navzočim v nemškem jeziku, kar je potem na slovensko pretolmačil mil. g. arhidiakon konjiški, vnet za vsakoršni napršek v svoji prelepri arhidiakoniji. Članov je pristopilo takoj 21 in izmed teh se je izvabilo sredecne načelstvo: graščak baron Vay de Vaja, načelnik; velepos. Kupnik, načelnika namestnik; župnik Pregelj iz Stranic, tajnik; pos. Anton Kalšek iz Čadrama in Lovrenc Schmidt iz Loč, odbornika; nadzorstvo: mil. g. arhidiakon Hrastelj, načelnik; trgovec in pos. Ogorevc mil. načelnikov name

veleposestnika v Arji vasi. Došlo je več požarnih bramb, ki so ogenj omejile ter ubranile prvo nadstropje in pritličje. Uničene so podstrešne sobe in podstrešje s streho. Med splošno zmešnjavo je bilo izvršenih več tativ; tako je bila n. pr. ukradena srebrna jedilna oprava in več drugih dragocenosti. Goreti je začelo v podstrešju, a ni dognano, kako se je zanetil ogenj. Najbolj verjetno je mnenje, da vratica v dimnik niso bila zaprta. Ježovnik je zavarovan.

c Žalec. Hmeljski mešetarji med seboj. Ko je bil Edvard še mlad, se je v svojih mislih vedno igral z veleposestvi. Ker se mu njegovi upi niso izpolnili, se je pridružil tistim, kateri si služijo v potu svojega obraza kruh in nosijo žulje na rokah, lotil se je namreč hmeljske mešetarije. Sicer ne obsojamo, če je rezervni častnik avstrijske armade hmeljski mešetar, zakaj boljše je vseeno, stati na lastnih nogah in imeti lastne hlače, kakor pa se dati krmiti od svoje žene, kar se v Žalcu godi že na več krajin; a kmetu pa ta hmeljska mešetaria ni v posebno korist. Kot hmeljski trgovec je torej Edvard prišel navskriž s svojim bratom Emerikom. Prišlo je do prepriča, ki je končal s klofutami in nazadnje je Emerik zapobil Edvarda v beg. Če se že pripeti, da beži hmeljski mešetar pred nasprotnikom, je gotovo Žalec za to najbolj primeren kraj.

Žalec. Po krvavi bitki dne 26. oktobra v Vrbjih, kjer so bili Turki poraženi, so bežali neprestano, dokler niso dospeli do Cataldče, kjer so se utrdili. Ker je videti, da niso bili prvič popolnoma pobiti, je Izobraževalno društvo v Žalcu sklenilo, napasti Turke v drugič, da bo potem enkrat mir pred njimi. Druga predstava se bo vršila dne 9. novembra. Upatti je, da bo igra svojo privlačno moč pokazala tudi tokrat. Torej na svrdenje dne 9. novembra v Vrbjih, takrat bo stvar še zanimivejša!

c Žalec. Liberalci so hoteli dne 26. oktobra spraviti naše Izobraževalno društvo v blamažo, misleč, da ne bo nikdo šel gledat „Turkov“, če bodo zaledi Žalčani pol ure prejigrati „Rokovnjače“. Pa so se blamirali sami, in sicer do kosti. Med tem ko je bilo pri naši društveni prireditvi ljudstva kot listja in trave, so „Rokovnjači“ čakali celo uro, preden so dobili pred oči človeka, ki bi jih hotel gledati. Upamo, da si bodo liberalci to blamažo zapomnili in da drugikrat ne bodo več mislili na konkurenco, pri kateri so tako imenito podlegli. Smilijo se nam samo njihovi igralci, ki morajo igrati malo da ne med praznimi stenami.

Iz Šentjurške okolice. Nesrečen teden. Trije obesenci. Obesil se je dne 30. oktobra veleposestnik Langer v Št. Rupertu nad Laškim. Isto si je naredil isti dan veleposestnik Zakošek, p. d. Plavec v Št. Stefanu pri Šmarju. Dne 29. oktobra pa se je obesil Alojz Santel, vrtnar na kmetijski šoli v Št. Juriju ob juž. O vzrokih govoriti je prežalostno.

c Braslovče. Novi sejem v Braslovčah je dovolila c. kr. namestnija v pondeljek pred sv. Martonom, to je letos 10. novembra. — Kupci in živinorejci se uljudno vabijo.

c St. Pavel pri Preboldu. Svoječasno se je poročalo v „Slovenskem Gospodarju“, da bo otvoritev novostavljenega Društvenega Doma že to jesen. Ker se je pa delo, posebno mizarsko, nekaj zakasnilo, in so sedanj hladni ter kratki jesenski dnevi za večje slavnosti, posebno, če so v zvezi s prireditvami na prostem, neprilični, sklenil je društveni odbor, name ravano slavnost preložiti na prihodnjo spomlad. To v večnosti onim, ki se za stvar zanimajo. Takrat pa go tovsi v St. Pavlu na svrdenje. — Delo pri Društvenem Domu bo v nekaj tednih dovršeno in naša katoliška društva se bodo lahko preselila v nove prostore. Odbor Izobraževalnega društva si usoja ob tej priliki vsemu dobrotnikom nove stavbe, domačim kakor izven fare živečim, ki so kakor koli že, z denarjem ali gradirom, bodisi z delom ali tudi samo z nasvetom, pripomogli k obče koristni napravi, tem potom izreči svojo najtoplješo zahvalo. Bog povrni in poplačaj vsem stotero! Ker pa take stavbe dandanes mnogo stanejo in bo treba še mnogih žrtev, predno se vse poplača in uredi, se odbor društva še nadalje uljudno priporoča svojim prijateljem, zanašajoč se na njih radodarno srce, da bodo tudi v bodoči pokazali svojo naklonjenost v obliki darov, ki se bodo vedno prav hvaležno sprejemali. Vsak somišljenc naj stopi v krog blagih darovateljev, katerih imena bodo še našim potomcem ostala v prijetnem spominu. Priča da režljivosti za dobro stvar vnetih občanov pa bodi Društveni Dom, kateri naj služi v izpodbudo verske in narodne samozavesti in omike.

c Mozirje. V „Straži“ smo čitali, da je narodno-liberalna stranka imenovala za svojega zaupnika našega mnogočaslužnega g. dr. Josip Goričarja. V „Slovenskem Gospodarju“ z dne 30. oktobra pa čitamo, da je izvoljen Fr. Goričar iz Mozirja, katero ime nam pa nì dobro znano, kajti Goričarjev je v Mozirju mnogo. Vprašamo dopisnika „Slovenskega Gospodarja“, ali morda misli tistega gospoda, ki je svoječasno kričal po trgu psovje in je prav po liberalnem receptu vihtel pasji bič po zraku, ne da bi se ga bil usmilil kak občinski redar? Ali morda misli dopisnik tistega, kje je že mnogo tržanov tožil radi žalitve svoje prevzvise časti?! Ali morda misli dopisnik celo tistega, kje je tožil kar naenkrat nič manj nego 75 občanov, in tem napravil do sedaj „majhne“ stroške 1430 K, vse za občini blagor! No, pa še eden gospod je v Mozirju, tisti, ki je pri zadnjih deželnozborskih volitvah rekel, da je volil g. dr. Verstovšeka, hušdomušni Kokerc pa mu je rekel, da je spak. No,

ako si postavi liberalna stranka takšnega moža za svojega zvestega zaupnika, ga ji iz srca privoščimo in želimo, da si ga vzame takoj v Celje, kjer bo ložje delal za občini blagor?! Nikakor pa si ne mislimo, da bi bil prizadet naš dobro poznan g. dr. Josip Goričar.

c Žibika. V nedeljo, dne 26. oktobra, je naše Izobraževalno društvo pokazalo, da še živi in da hoče tudi v bodoče lepo skrbeti za našo izobrazbo. Pridelo nam je Konstantinovo in Ciril Metodovo slavnost. Ljudstva je bilo polno znotraj in zunaj stare šole. Slavnostni govornik župnik Gomilšek nam je v prepričevalnih besedah razložil pomen dvojnega letošnjega jubileja ter nas vnemal stare in mlade za izobraževalno delo. Domači mladenič nam je razdelil skrivnost, da se v kratkem pri nas ustanovi tudi mladenička zveza. To je res vesel pojav, da se hočejo tudi naši mladeniči pokazati. Peterška mladenka Mar. Drofenik nas je opozarjala na 3 sovražnike: slabo berilo, slabo družbo in na pijačevanje, naj bi se jih vedno varovali. Iz poročila č. g. domačega župnika smo posneli, da je društvo sicer skromno, pa vendar vstrajno delovalo. Nato je bil izvoljen odbor za društvo in deklisko zvezzo. Slavnostni govornik župnik Gomilšek nam je še pojasnil namen Slovenske Straže. Na njegov predlog sta se izvolila odbora izmed deklet in izmed mož, ki bosta nabirala udhino za žensko, oziroma moško podružnico Slovenske Straže pri Sv. Petru. Tako se Peterčani in Žibičani združijo v tem lepem delu. Seveda bomo Žibičani tudi storili svojo dolžnost za Slovensko Stražo. Našo slavnost je veličeval z lepim petjem mešan zbor od Sv. Petra, da smo z veseljem poslušali in te slavnosti ne pozabimo tako hitro. Srčna vam hvala, mili sosedje! Želimo si še več takih prireditiv.

c Laško. Tukaj se sedaj zelo zanimamo za novice o g. Edvardu Kukec iz Žalca, saj nam je ostal v spominu iz tistih časov, ko je bil še nekak ravnatelj laške pivovarne. Kako je oskrboval pivovorno, je vsem znano. Neumljivo se nam tukaj zdi, kako je mogel g. Edvard Kukec v Žalcu bežati pred Emerikom, saj je bil vendar na Laškem tak junak. Bivši ravnatelj pivovarne pa bežati pred nasprotnikom, to vendar ne gre. Pa, kar se je enkrat zgodilo, se ne more več storiti nestorjeno. Če nì res, pa naj g. Edvard Kukec pošlje popravek in stvar bo gotovo končana in imeli bomo tukaj boljše mnenje o njem.

c Galicija pri Celju. V nedeljo, dne 9. novembra ob 1. uri pooldni priredi naše izobraževalno društvo veselico pri g. Francu Reharju na Pernovem. Na vsporedje je petje, godba, srečovlj. Za smeh pa bodo preskrbeli „Trije tički“, ki se počažejo na odru. Ker se bo ta dan vršila tudi zahvalna nedelja na Pernovem in bo cerkveno opravilo ob 10. uri zato uljudno vabimo vsa sosedna društva in prijatelje poseten zabave, da nas obiščemo v obilnem številu. Na svrdenje.

c Sv. Jurij ob Taboru. Kat. pol. društvo za vranski okraj bo imelo javni shod v cerkveni hiši v Št. Jurju ob Taboru v nedeljo dne 9. novembra po rani maši, kjer bo poročalo državni in deželni poslanec dr. A. Korošec. Vsi ste povabljeni na shod.

c Kmet podružnica za vranski okraj priredi dne 9. novembra ob 3. uri popoldne pri g. Čimpermani na Polzeli in dne 16. novembra ob isti uri pri Pihlavirtu v Kapli zborovanje. Govoril bo dež. živinodržnik g. Ant. Peršuh o prvi pomoči pri boleznih in razlagal najvažnejše določbe kužnega zakona. Vsi zavedni kmetovalci se vabijo k obilni udležbi.

c Žalec. Za prihodnjo predstavo „Turkov“ pripravlja naše društvo še več zanimivih novosti. Med drugimi se bo videl železni drog, na katerega je strašni turški vezir Kara Mustafa obešal vjetre kristjane in jim po zamorcih iz Afrike dal dreti kožo raz život.

c Žalec. „Turki“ še enkrat! V nedeljo, dne 9. novembra se bo na splošno željo ponavljala gled. igra „Turki pred Dunajem“. Prosimo bo do slavnoblažnega tudi tokrat točno, ker se bo igra začela brez vsakega odlašanja ob pol 4. uri. Da pa ne bo takšne gneče pri blagajni kakor zadnjič, se bodo vstopnice prodajale naprej in sicer v soboto in nedeljo v bralni sobi izobraževalnega društva v Žalcu, pred predstavo pa pri blagajni.

c Dramlje. V nedeljo, dne 9. novembra ob pol 3. uri popoldne priredi Mladenička Zveza shod v prostorih kat izobraževalnega društva. Pride tuj govornik. Mladeniči pridevijo v obilnem številu! Vsi drugi dobrodošli!

c Mozirje. Dne 13. novembra t. l. se priredi tukaj sadjarski tečaj in se vsi, ki se za povzdigo tako lepe in koristne sadjere zanimajo, prav uljudno vabijo, da se istega v kolikor močno v obilnem številu udeležijo. Poduk bo vseskozi praktičen in se bo zlasti pokazalo kake so izmeri prostor za novo nasade, kako se drevesa spletajo, kako se drevesa sušajo, oskrbijo in varujejo raznih škodljivcev. Pri tej priliki se priredi tudi sadna razstava, na kateri si bo vsak lahko ogledal tiste sadne vrste, katere so najbolje priporočajo.

c Sv. Peter na Medvedovem selu. V nedeljo dne 9. novembra bo v župnišču govoril pot. učitelj Pirstinger o sadjarstvu in vrtnarstvu in sicer po ranem opravil. Peterčani v velikem številu na ta shod.

c Sladka gora. Pri nas bo v nedeljo dne 9. novembra govoril po večernicah v kapeljanji pot. učitelj Pirstinger o važnih poglavjih iz sadjarstva in vinarstva in ste Sladkogorčani povabljeni, da se udeležite shoda v obilnem številu.

c Žibika-Tinsko. Vsem častilcem M. B. na Tinskem gori se na znamenje, da se letos zahvaljna nedelja na Tinskem obhaja še le 2. nedelja po Vseh svetih, t. j. 9. novembra.

Brežiški okraj.

b Artiče. Naše Izobraževalno društvo spi že leto dni. Želimo, da bi se zdramilo iz spanja vsaj zdaj v zimskem času, ker je več časa na razpolago. Po prej je vse, posebno mladina, slavila društva. — Poročil se je Janez Cerjak iz Curnovea, dimnikarski mojster z gdč. V. Kopričev. Vrlemu paru obilo sreče!

b Artiče. Po poznih nočnih urah potiskajo se tu okrog mnogokrat fantje iz sosednje občine. Mi že vedno mnogo zgodb, kako se je zgordilo in kam je priveliko fante, kateri so v mladih letih samo z batinami in nožmi hodili okrog ter ponocni nisi mirnim ljudem počitka ne privoščijo. Kdor z mečem začne, bo z mečem končan. Fantje, pamet, pamet!

b Kozje. Dne 25. oktobra popoldne je umrla gospa Ana Pirh, rojena Koželj, po dolgi in mučni bolezni v 86. letu svoje starosti. Rajna je bila menda najstarejša tržanka našega trga. Daleč na okrog so jo poznali razni popotniki, ki so zahajali v njeno gostilno na hrano in prenočišče. Pogreba dne 27. oktobra

popoldne so se udeležili večinoma vsi tržani in ji tako izkazali še zadnjo čast na pokopališču Sv. Eme. Pogreba se je udeležilo 5 č. gg. duhovnikov. Naj v miru počiva! — Pa čuje, drugo jutro so se že zopet oglasili zvonovi in naznajali svojim župljanom, da se je zopet to noč ločila ena duša iz solzne doline in se preselila v večno boljšo domovino. Umrl je na Zdolah pri Kozjem daleč na okrog znani posestnik Mihael Pustič v 69. letu svoje starosti po dva meseca hudi vratni bolezni. Rajni je bil obče spoštan, vse ga je rado imelo in to je bil znak, da so ljudje hodili trumoma ga od vseh strani kropit k mrtvaškemu odru. Pa saj je rajni tudi zasluzil še te zadnje obiske. Marsikomu je bil lep vzgled krščanske potrepljivosti; mnogo zlatih naukov je dal svojim 3 sinovom. V sili je pomagal vsakemu, če mu je le bilo mogoče. Rad in v veseljem, dokler je mogel, je hodil v cerkev k sv. maši in na razna božja pota. K vsakim večjim praznikom je hodil v župno ali podružno cerkvico Sv. Eme pritrkovat (terjančit) na zvonove, ker je bil glede pritrkovanja na zvonove dobro izuren. Ni ga ovirala slaba pot, ne črna noč. Kadar je rajni udarjal na zvonove, so peli krasno harmonično melodijo, da so poslušalci kar občudovali. Tako so rajnemu tudi zvonovi sedaj ob smrti peli glasno žalostinko. Rajni je bil tudi 34 let nadoskrbnik vinogradov še za rajnega šentvidskega gospoda župnika Antonia Dvoršeka in sedanjega č. g. Antona Ribarja. Ker so mu telesne moči že pešale, je to oskrbovanje odstopil drugim. Rajni je bil zanesljiv in pošten kozjanski faran. Prav rad je prebiral in komaj čakal „Slovenskega Gospodarja“, „Domoljuba“, „Bogoljuba“ in drugih krščanskih listov. Kadar je imel le kolikor prostega časa, je vedno čital Mohorjeve in druge knjige. Zapušča staro, slabo in preskrbljeno ženico vodo in 3 dorasle sinove. Njegove zemeljske ostanke smo v četrtek, dne 30. oktobra ob 6. uri zjutraj po sv. maši-zadušnici na pokopališču Sv. Eme v Kozjem položili k zadnjemu večnemu počitku. Spremilo ga je lepo število sožalnih soobčanov in župljanov. Preč. g. dekan Marko Tomačič je ob gomili v slovo spregovoril nekaj prav ginljivih besed. Prisrčna hvala! Rajnemu pa naj sveti večna luč!

Najnovejše.

Novi kralavi v ogrskem državnem zboru. V torkovi seji ogrskega državnega zpora je prišlo zopet do burnih prizorov. Ko se je seja že začela, je prišla v zbornico polnoštevilno tudi opozicija. Voditelj opozicije, grof Aponiji, je v izredno ostrih besedah bičal postopanje večine, katera hoče s surovo silo in nasiljem vladati na Ogrskem in posebno v državnem zboru. Posebno ostro pa je nastopil poslanec Lovasi, kateri je očital večini v vladi, da sta se dali pri raznih zasebnih podjetjih na škodo državi podkupiti za več milijonov. (Klici: Škandal in sramota!) V vsem taboru so doma tatovi in roparji. (Klici: Res je! Pritrjevanje na levici.) Predsednik je Lovasiu sicer odvzel besedo in jo podelil drugemu poslancu, a Lovasi predsednika kljub vsem opominom ni hotel ubogati. Kraval je postal vedno večji. Opozicija je kričala nad večino v vladi: Roparji, goljufi. Predsednik je prekinil sejo. Ko se je seja zopet začela govoriti. On se za vse predsedničeve klice in grožnje ni zmenil. Tovariši so mu viharno ploskali, poslanci večine pa sikali od jeze. Predsednik je zopet prekinil sejo. Med odmorom je prišla v zbornico straža, da bi odstranila razgrete poslane. A ti so se že izgubili iz zbornice. Ko se je seja zopet pričela, je zbornična straža napravila v klopih opozicije kordon. Poslanci so klicali: To ni nobena zbornica, to je roparski brlog (Špelunka). V kasarni nočemo zborovati. Večina opozicije zapusti zbornico. Potem se je vršila seja zopet dokaj mirno dalje. — Kakor je videti, se madžarskim liberalcem ne godi posebno dobro.

Voltive v Italiji. Končni izid volitev v italijanski državni zbor je sleden: 315 pristašev vlade (množiči izvoljeni edino s pomočjo katoliških glasov), 23 katoličanov, 75 socialnih demokratov, 9 pristašev ljudovlade, 34 radikalcev in 51 opozicionalcev. Večina zbornice obstoji torej iz zmernih liberalcev. Svobodomisilstvu torej tudi v Italiji ne evedejo rožice.

Graško tržno poročilo.

Sejem z rogočo živino dne 30. oktobra 1913. Cena je bila za 100 kg žive teže: klavni voli, tolsti 88–108 kron (iz

LISTEK.

Cvet ljubezni.

(Spisal Januš Golec.)

(Konec.)

Skoraj bi bil pozabil. V Dunajskem Novem mestu je našel Joško tudi izgubljene tovariše, že prej omenjene Hrvate. Ti so mu razložili celo uganjko o Dunaju in kazni. Joško se je pač predaleč potegnil z vlakom, mesto v Dunajskem Novem mestu, pa je izstopil na Dunaju. Sploh pa se oni niso peljali v tistem prenapolnjenem vlaku kot on, ampak z drugim. „Greiter“ je bil jezen, ker se mu je izgubil, da je kar pihal in ga je tudi v jezi počrnil pri stotniku. Joško je bil sedaj na jasnen, nič se ni tolkel po glavi, ampak nekaka zadovoljnog je ga navdajala pri spominu, češ: sem vsaj videl Dunaj in tudi nekaj hudega in bridkega sem že skusil pri vojakih. Pisal je po 8 tednih dolgo pismo. — Dobil je tudi dolg in obširen odgovor od Vančke, mati pa so pridigli pismu petačo.

Joško se je nosil v svoji vojaški službi vedno vzorno, zato ga je pa tudi vse ljubilo. O Božiču se ni javil za dopust, dasi ga je mikalo, želel je doma pomagati Vančki pri jaslicah. Pravi vzrok, da ni prisil, izviral je iz sramu, ni hotel kot prostak brez zvezde prirožljati na domača tla, upal pa je, da mu bodo okrog Velike noči prišili nekaj belega pod vrat. In res, za velikonočne praznike dobil je tudi on oblast, zadirati se nad podložniki, postal je „greiter“. Dali so mu dopust in zdrčil je proti ljubljenemu Radlu, ne da bi bil prej kaj sporočil domov.

Oh, kako veselje je zavladalo doma, ko je prekoračil prag kot vojak-greiter. Vančka se ga ni mogla nagledati, tako so jej dopadle rdeče hlače in svetla, rožljajoča sablja. Prikupil se je vsem, ker je še vskemu prinesel darilce. Sedaj je bilo pripovedovanja, vpraševanja in kramljanja brez konca, še na potrebnih nočnih počitek so pozabili.

Pa tudi Remšnčani so gledali Joška pri Vstajenju z očmi in ustmi, kajti rdeče vojaške hlače, in dolgo, svetlo sabljo, je pač videl še malokdo. Celo župan mu je podal roko in ga potrkal po hvalno po ramu: „Fant, s tebe pa še bo nekaj, si že sedaj greiter.“

Lepi so bili ti dnevi dopusta za Joška, le žabiček, čas je dotekel kot bi ga bil s kolom podil. Ločitev od doma je bila sicer težka, pa ne tako kot prva. Posebno Vančka se je z nekakim ponosom poslovila od njega, v trdnem prepričanju, da bode, ko se vrne drugič domov, imel še več zvezd pod vratom.

Joško se je srečno vrnil, pozabil na dom in se zopet vživel v vojaško življeno.

Kupili so pa za vojašnico, v kateri je služil Joško, mladega konja. Lepa žival, pa tudi divji je bil in ni se pustil jezditi. Stotnik ga je izročil Jošku v šolo, češ, naj ga „zmuštra“ za ježo. Trudil se je s porečenjem, dolgo je trpel, prečno je smel sploh sestih nanj. Ko je pa enkrat sedel v sedlu, potem pa je šlo po dvorišču, da se Bog usmili. Konj je letal, se vzpenjal, da bi spravil jezdce raz sedlo, pa se mu ni posrečilo. Žival se je utrudila, stopala mirnejše in v odmerjenem koraku. — Prišel je na dvorišče sam stotnik in si ogledoval od daleč konja in jezdeca. Joško je opazil stotnika, hotel se je pokazati tudi pred njim in po-

gnal konja v skok. Bila sta v najlepšem diru — r-s-k je počil stremen pri sedlu. Jezdec je padel, konj pa ga je še brenil z levo nogo.

Kaj se je zgodilo naprej ž njim, ni vedel, zagrlila ga je omeljevica v nevednost. Zbudil se je v bolnišnici. Po glavi ga je kovalo in mu šumelo in leva noga ga je groznobolela, pred seboj je pa zagledal 3 zdravnike. Zvedel je za mladega človeka grozno novočico: noge ni samo zlomljena, ampak grozno zmečkana. Povili so mu je sicer, pa Joška je vkljub obvezil neznosno bolela in lotevala se ga je vročica, noge se je oprijel — prisad.

Ali smrt, ali pa nogo proč, so izjavili tretji dan zdravnik. Joška je spreletela ta novica, mravljinici so mu zagomazeli po udih; kaj pa je mladi človek sirot in potem še hribovec brez noge? Dolgo ni dal odgovora, pa bolečin ni mogel več prenašati. Udal se je in vzeli so mu nogo pod kolenom. Bolečine so ponehale. Rane pa nij mogel pogledati, s strahom in grozo ga je navdajala zavest: dosedaj ni samo sirota, ampak tudi — berač.

Solze so mu prišle v oči, ko so mu čez nekaj mesecov prinesli novo, drugo nogo, pa bila je — lesena.

Sedaj še-le je pisal domov, da je bil bolan, pada je že bolje, vendar, rad bi si okreplil zdravje, prisel bode domov in naj ga pride nekdo ta in ta dan počakat na kolodvor.

Zapustil je bolnišnico, se poslovil od predstojnikov in tovarišev, vsak mu je sočutno podal roko, ko je gledal tako krepkega mladeniča brez noge. Kot spomin na vojaška leta vzel je seboj samo sablo in seveda za celo življeno pa — leseno nogo. Sedel je v vaku na poti domov, vznemirjale so ga misli: Kako se ga bodo ustrašili domači, kaj poreče Vančka, ko ga ugleda z leseno nogo? Kaj še-le, ako ga pride ravno na čakat na kolodvor. V morju brdkosti je zaplavala njegova duša, mučila ga je zavest, da je sirota in berač, nadlegoval ga je tudi dvom: Kaj pa, in to bi bilo pač strašno, če ga pri Steponih napodijo, ko ne bode več za težko delo?

Med takimi duševnimi mukami in dvomi je došpel na cilj, na postajo Brezno. Odprl je okno, pogledal skozi in res je stala na kolodvorski ograji Vančka, praznično oblečena, čakala je njega. Sprevodenik mu je pomagal iz voza, bližal se je Vančki, potrkovanje s palico in leseno nogo, njeni oko je motrilo potnike, hotelo je med njimi ugledati lepega vojaka v ruščih hlačah, s svetlo sablo, ljubega Joška.

Zdrznila se je, ko jo je nekdo prijet za ramo in jo na rahlo poklical: „Vančka!“ Pogledala je prišeca, ga spoznala in kriknila tužno kot obstrelnjena srna. Pero se ni ustavlja, zaupati papirju čustva obeh, tako pošteno in odkrito se ljubečih človeških src, ki ju je udarila nezaslužna šiba.

Stopala sta počasi, saj hitro itak ni šlo. Vančka je držala Joško pod roko, v enomerih ihtelih in se vprašati ni mogla, kje in kako je izgubil nogo. V strmi hrib pa ni šlo, Joško je bil še premalo vajen svoje nove tovarišice, lesene noge. Pa Mlinarjev Blaž, ki mu je bil Joško priatelj že iz mladosti, je rađovoljno napregel gare in ga potegnil na Steponino. Za vozom je stopala Vančka. Nista govorila, le solze iz ljubečih dekliških oči so šepetale Jošku, da občuti tudi ona žnjim nesrečo, da gotovo tripi še več nego on sam.

Seveda, tudi vsi domači so plakali, ko Joško ni

začeli pisati o milijonski dedščini kneza in opisovati Černovo kot zvijačno žensko. Kakšne smrti je umrl Čegodajev, bo zdravniška preiskava pač dognala. Da pa končno umrje 70letni človek, ki je živel skrajno zanemarjeno, pač ni nič izyanrednega, kakor tudi ni izvanredno, da zapusti kdo svoje premoženje kaki tuji osebi. Poleg tega pa knez ni zapustil milijonov, temveč samo kakih 50.000 rubljev, ki jih bo pač Černova kljub ugovoru sorodnikov dobila.

Zahvala turških vojnih vjetnikov Bolgariji. Iz Sofije počačajo, da je 1250 turških vojakov, ki so bili vjeti v Sofiji, pred odhodom iz Burgasa poslalo carju Ferdinandu brzjavko, v kateri se mu zahvaljujejo, da se je ž njimi za časa vjetništva na Bolgarskem takoj lepo postopalo.

Najstarejši časnikarski inserati. Navedno se misli, da je podjetni angleški duh prvi pričel z anonciranjem (oglaši) v časnikih, toda to zaslugo si prisvajajo kitajske novine „Kin-Pana“, ki so najstarejši časopis na svetu. Ta vladni list kitajskoga cesarstva, ki se v doslovnem prevodu zove „oče tiska sveta“, je pričel izhajati I. 989 po Kristusu. Leta 1361 je postal tednik, a od leta 1800 izhaja vsak dan, prinašajoč od I. 1457 naprej v svojem trgovskem delu plačane oglaši. Za Kitajci so v tem pogledu seveda prvi Angleži. Nekatere številke lista „English Mercury-ja“ iz leta 1588 oglašajo novo izišlo knjige. Prvi leta 1622 redno izhajajoči list „Weekly Wews“ ni v začetku sprejemil nikakih oglašov, ti so se začeli gostejte pojavljati v tem listu še-le sredi 17. stoletja.

Zopet uspeh policijskega psa. V prvi polovici t. m. je bila kočarju E. Matoušku v Postrechnovi pri Zagrebu ukradena obleka in perilo v skupni vrednosti za 195 K. Ker se ni moglo dognati, kdo je bil neljubi nočni gost pri imenovanem kočarju, so dobili iz Zagreba policijskega psa. Privedli so ga čez 2 dni po tativni ga lice mesta in mu dali povohati pipi, ki jo je bil tam pozabil. Toliko, da je pes povohal pipi, jo je takoj ubral po poti naravnost proti vasil Sudkov. Tu je hitel v hišo slikarskega mojstra Jane-

prišel peš, ampak se je prvih pripeljal na toliko dragi mu Radl. Se le čez par dni, ko so se že vsi udali v neizogibno kruto usodo, je povedal, kje in kako je izgubil nogo. Motil se je, ko je menil, da ga bodo sedaj kot hromega in brezdelnega berača gonili od hiše. Stregli so mu skrbne nego poprej. Branili so mu vsako, še tako lahko delo, ker ga niso samo ljubili, ampak se jim je tudi smilil.

Še z nekako večjo ljubezni se ga je sedaj oprijela Vančka. In ravno zavest, da je ljubljen, da je pri najboljih ljudeh, ki ne zapustijo človeka tudi v nesreči, delala je Joška srečnega in privadol se je na novi spremjevalki — palico in leseno nogo. Ni hodil na poljsko delo, ampak izdeloval je začel vedrice in jih znal tako okusno pobarvati, da so ljudem dopadle in vsak je rad kupil od njega. Postal je s časom tako spreten pri tem delu, da je izgotovil po 3 na 1 dan in zaslužil več, nego bi se pečal s kakim drugim delom. Izkuščka pa ni shranjeval sam, ampak ga je dajal materi.

Stara Steponka se je že postarala in rada bi bila preložila gospodinske posle na rame svoje hčere. Razmišljala je o tem veliko, pa veste je vedno šepetal: Najboljši zet bi bil Joško, pa saj tudi Vančka ne vzame drugega. Mikalo je sicer obilo premožnih ženin na Vančkino srce, posebno sedaj, ko so menili, da popolni berač Joško menda le ne bode zaspodaril na Steponini. Toda varali so se. Vančkino srce, ki je ljubilo nekdaj siroto, držalo se je z vso ljubezni tudi pomilovanja vrednega berača. Kratko in malo, vsak snubec je bil na fin, če je hotel razumeti, ali pa če je bil bolj trde kože, tudi na bolj občutljiv način, odbit.

Joško je večkrat Vančki govoril, da je prosta, da je ne branil, naj le vzame drugega, kaj bode s siroto in beračem, on bode zadovoljen, če ga še sploh ne bodo gonili od hiše. Pri takih izgovorih, ki so zvezeli tako tuje in prisiljeno, je pogledala Vančka svojega Joška tako milo in proseče, da je vsikdar vse preklical in jo prosil zvestobe.

Priškal je zimski čas, doba svatb vsaj pri nas na hribih. Na več mestih so se pripravljali na svatbo, pa tudi Vančka in Joško sta bila že v tretje oklicana in v ponedeljek naj bi imela biti poroka.

Zbral se je pred in v cerkvi veliko radovedne ženčke in moškega spola, vsak bi bil rad videl ženina z leseno nogo, dasi ni bil tujec, ampak domačin. Vsem so se zrosile oči, ko je za tako čedno nevesto stopal ženin mlega obraza, krepke in velike postave, pa tako v srce segajoče je odmevalo v cerkvi potrkavanje palice in lesene noge. Gospod župnik so imeli ganljiv nagovor. Cela cerkev je plakala, ko so opisovali pravo nevestino ljubezen, ki je ona ni kazala samo v žarni luči sreče, ampak tudi ob zatonu solnce, v nesreči. Ni ljubila samo Joška kot ponosnega vojaka, ampak tudi kot berača z — leseno nogo. To je torej cvet prave, planinske ljubezni, ki še raste in se tudi razvita, pa ne po mestih in trgi, ampak njen vrt in dom je — planinski raj.

Zakonska Joško in Vančka sta živila na Steponini zadovoljno, da, srečno. Mati se niso nikoli kesačili, da so izročili posestvo hromemu gospodarju. Ni jim bil samo zet, ampak tudi sin. Učakali so še največjo srečo za vsako babico: pestovali so čez leto dni maledijo Joškeca, ki je imel materine oči in očetov obraz, vsaj oni so tako razsodili.

* * *

za Karasa, pri katerem so bile ukradene reči v istini najdenne. Nato je bil Karas oddan sodišču.

„Na svidenje, če bo kaj prostora.“ Neljube pomote se lahko zgodijo, če vdova naroča spominske trakove. V neki varšavski tiskarni je nedavno naročila neka vdova trakove za pogrebne vence, ki naj bi imeli sledeči napis: „Počivaj v miru! — Na svidenje!“ V zadnjem trenotku pa je hotela žena, da bi bil napis na vencu še prisrčnejši, pa je brzojavila tiskarni, naj pristavi besedam: „Na svidenje“ se besedi „v nebesih“, ako bo kaj prostora ostalo. Tiskarna je ugodila želji žalujoče vdove. Ko pa se je vršil pogreb, so bračni pogrebeci in drugi ljudje začudenji napis na vencu, ki se je glasil: „Počivaj v miru! — Na svidenje v nebesih, ako bo kaj prostora ostalo.“

Celo mesto se pogreza. Pod ogrskim mestom Maros-Ujvar so veliki solni rudniki, katere je letos vsled povodnji voda večkrat poplavila. Ker je raztopila voda ogromno soli, so se začela tla pod mestom sedaj pogrezati. Okoli 200 hiš je bilo treba takoj izprazniti, promet po mestu je ustavljen in velikanska panika vlada med ljudstvom, ki se ne čuti več na varnih tleh.

Smola. Žandar dvema pijancema: „Vidva gresta z menoj!“ — Eden izmed pijancev: „Vzemite moja tovariša, jaz imam smolo. Kadar grem z orožnikom, me vselej zapro!“

Krompir in čebulja. Krompir: Ali ni to žalostno življeno? Danes me bodo imeli za večerjo. Le še nekaj ur, pa bom vrel v vodi. Strašna smrt! — Čebulja: Kaj ti! Mene bo kuharica živo razrezala na kosce in potem v vreli masti mešala. To bo še-lestrašna smrt! — Krompir: Pa imaš ti vsaj to zadoščenje, da se bo kuharica jokala, kadar te bo rezala, pri meni se pa ne bo.

Naravnost je povedal. A.: Kaj pa pomaga, če ti dam 800 K., za katere me prosiš, čez teden dni boš gotovo zopet tukaj in boš zahteval novega posojila? — B.: Nikakor ne, ker hočem s tem denarjem za 6 tednov v toplice.

Loterijske številke.

Gradec	29. oktobra 1913	57	73	84	8	5
Line	31. oktobra 1913	13	80	39	1	90

MALA OZNANILA.

Pojasnila o inseratih daje upravnštvo samo tistim, ki priložijo znamko za 10 vin.

Rapošiljalna in zaloga
vsakovrstnaj, zajamčeno pristnih
dalmatinskih vin
J. Matković :: Celje
Najnižje cene!
Zahvaljujte cenike.

629

Proda se srednje posestvo v lepi solnčni legi v dobrem stanu, eno uro od železniške postaje Laško, pol ure od okr. ceste. Cena 7000 kron. 2400 krov ostane lahko vknjiženih. Več pove lastnik M. Kokotec Selo, Sv. Miklavž, p. Laško. 1281

Kdor rabi močne in trpežne zimske barhente, flanelle, lanene in bombe zimsko kanafaso, cefire, po modi zimsko blago za dame in gospode, platno, rjuhe, ripse, kotenine, brišče, robce in druge tkanine, naj se obrne na krščansko tvrdko Jaroslav Marek, ročna tkalnica št. 72 v Blestrem pri Novem mestu ob Met. (Češko). Vzorec se posljejo zaston in poštne prosto. V zalogi imajo tudi veliko množino ostankov zimskega barhenta, flanel, kanafaso itd. in razpošiljam v zavojih po 40 m za 16 K, prve vrste za 20 K, najfinje vrste za 25 K franko po povzetju. Ostanke dolge 3 do 10 m. Od ostankov se vzorec pošljajo. Dopusuje se slovenski. V enem letu nad 300 priznalnic od Slovencev. 1285

Krojaškega pomočnika (mladega) sprejme takoj za stalno delo Fr. Kolman, Slivnica pri Mariboru. 1270

Krojaškega učenca in pomičnika sprejme takoj krojač Jakob Skaza v Slov. Bistrici. 1280

Učenca, starega 14 let, ki bi imel veselje do kammekarska obrti, takoj sprejme. Učna doba 3 do 4 leta. Učenec ima pri meni hranino, stanovanje, revnejši tudi obliko. Jakob Golobič, kipar v Ljutomeru. 1279

Proda se posestvo, pol ure od župnijske cerkve, obsegajoče okroglo 50 oralov; gozda v dobrem stanu 15 oralov, vinograda 3 in pol oralov, 1 oral novega nasada, doma njive in košenina. Rediti se more do 8 glav goveje živine. Hiša, kleti in gospodarsko poslopje je zdano in dobro ohranljeno. Vprašati je v Suhodolu p. Loče pri Jan. Zidanšek p. d. Kompar. 1291

Posestvo na prodaj, meri en oral. Cena 2000 krov. Izva se pri Polaneč, Novava pri Konjicah. 1289

Na prodaj!

Ker sem prevezel očetovo posestvo je na prodaj lepo posestvo pri Sv. Ani na Krembergu v Slov. gor., obsegajoče 4 orale zemlje (vrt, vinograd, njive, sadenosnik in gozd). Vse v dobrem in rodovitnem stanju. Hiša in preša z opoko kriti. Prej je bila tu dobro obiskovana gostilna. Cena po dogovoru. Pojasnila daje Tomaž Ornik, posest pri Sv. Ani na Krembergu. 1290

Glaesovir v prav dobrem stanu, za 100 krov proda organist pri Sv. Jakobu v Slov. gor. 1292

Posestnik v bližini Maribora, star okoli 50 let, se zeli poročiti z dekletem ali vdovo (z otroci), ki ima kakih 1600 do 2000 K premoženja. Ponudbe na ureništvo lista pod št. 1294.

Pekarski učenec se takoj sprejme pri pekovskem mojstru Janezu Turčič, Gösting pri Gradeu. 1285

Posestvo se prodaja v Kamnici od 5000 do 1000 krov. Oglasiti se je pri Matiju Žižek v Kamnici pri Mariboru št. 16. 1264

Lepo posestvo na prodaj, meri okoli 26 oralov, zraven je velik lep gozd, lepe njive v ravni in travnik, zraven lepo gospodarsko poslopje, okoli lepo brajde, vse cisto zraven cerkve. Se vse po ceni proda. Frančiška Oberžan, posestnica, Širje št. 6, pošta Zidanšek. 1286

Ženitna pauzba! Samec, 35 let star, trezen, kmečke rodbine, ki ima 3200 krov denarja in 800 K letne pokojnine, se želi poročiti s poštenim in prijaznim ter malo izobraženim dekletem, ali vdovo z enim otrokom, ki bi imela kako srednje posestvo na prometnem kraju, ali pa denarja za nakup. Resne ponudbe z natančnim podrobniškim naslovom na upravnštvo pod „Jesenki čas“ št. 1296. Na pisma brez podpisa se ne ozira.

Lepo posestvo z 6 oralov zemlje je na prodaj lepi sadenosni vrt travnik in gozd; cena 12.000 K. Vpraša se pri g. Pukl, Razvanje pri Mariboru. 1275

Pozlatar in cerkveni popravljalec

prevzame popravo, kaker tudi napravo novih cerkvenih oprav in potrebščin: oltarjev, prižnie, križevih potov, okvirjev za podobe itd. Strokovna izpaljava po solidnem slogu ozirajo se strogo na starinsko in umetniško vrednost.

Nizke cene! 1125 Najboljše reference.
H. Fehsler, Gradec, Sackstrasse 24.

Zakaj pač?

je „Pravi :zagrebški Franck:
tako priljubljen pri naših
gospodinjah?“

Le zaradi svojih prednosti!
krepak okus,
zlatorujava barva,
nedosežna izdatnost.

Tovarniška znamka:
Kavin mlinc.

sl em 151/25.648

J. Fauland v Ptaju

trgovina z manufakturnim blagom se vsem priporoča. 576

Priporočam! Za jesen in zimo svojo veliko novo zalogo blaga za moške in ženske oblike, vsakovrstne barhente, odeje, velike robce, jegrave srajce itd., se radi ogromnega nakupa blaga po znižanih cenah proda.

Redka priložnost! 1000 komadov flanelnih odelj, široke 120 cm, dolge 180 cm za K 150 se dobijo dokler so v zalogi.

Pričakujte obilnega obiska se zabeležim.

Jožef Ullaga, Maribor

Tegethfofova cesta št. 21. 1100

Najboljši la

:: kristalni sladkor ::

razpošilja

Ferd. Hartinger, Maribor, Tegethfofova c. 29.

**Serravallovo
želevnato kina-vino**

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlična in častni diplom k zlati kolajni. Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalscente. Povrzoč voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izberen okus. Nad 7000 zdravniških spričeval.

I. Serravallo, c. k. dvorni dobaritalj
Trieste-Barcela.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra ā K 2.60 in
po 1 liter ā K 4.80.

Vsaka ura 14 dni III poskušnjo.

Se pošilja samo proti povzetju, Po 14 dneh
se na želje denar vrne.

Velik cenik brezplačno.

(Jamstvo 3 leta.)

14 karatni zlati prstani 4-

14 karatne zlate ure za gospode 40-

Srebrne ure 6.50

Srbne ure s 3 srebrnimi pokrovi 9.50

Pristne tula ure dvojno pokrovo 13-

Ploščnate ure iz kovine 6-

Srebrni pancer-verizice 2-

14 karatne zlate verizice 20-

Ameriške zlate double-ure 10-

Goldin Roskopf ure 4-

Prave železničarske Roskopf-patent.

Prava nikeln. točno na min. idoče 5-

14 karatne zlate ženske ure 19-

Viseče stenske ure na nihala 10.80

Kuhinjske ure 2.40

ke 3-

tezovnjim p zvoncem 3.50

1175

A. Kiffman, Maribor M. 49
Velika tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

Manufakturna trgovina**M.E. Šepc: Maribor**
Grajski trg št. 2 (Burgplatz)

se cenjenemu občinstvu, gospodarjem, fantom in dekletom za nakup novih oblek, lepo novo modno velenje in perilno blago, platna in drugih potrebščin, vsem ujudno priporoča, ter zagotavlja na dobro, brezkonkurenčno, ceno postrežbo. Vse vrste odej in flanelnih odej za postelje od 1 K 40 vinarjev naprej.

1175

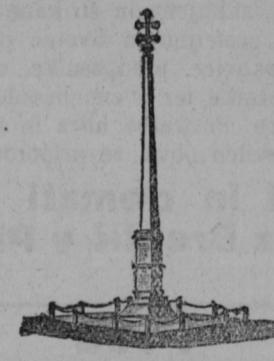
**Kdor ni svojega
denarja**
sovražnik

naj ne pozabi na velikansko trgovsko hišo Josip Druškovič, Slov. Gradec z najnovejšim zimskim blagom, tudi cenejše kakor v vsaki drugi trgovini.

Bolezen pri svinjah

pomeni za vsakega svinjerejca veliko izgubo.

Svinjereja je le tedaj dobičkonosna, če nobena žival ne zbole.

Najuspejnejše sredstvo za obrambo in ozdravljenje vseh svinjskih kužnih bolezni so Obeliskove svinske kapljice, odelj, široke 120 cm, dolge 180 cm za K 150 se dobijo dokler so v zalogi.

Pričakujte obilnega obiska se zabeležim.

1175

Glavna zaloga v Mariboru: Lekarna „Pri Mariji Pomagaj“ W. A. König, Tegethfofova cesta 1 (nasproti franciškanski cerkvi).

Edina izdelovalnica:

Lekarna „Pri obelisku“, Mr. Viktor Hauser, Celovec, Kardinalni trg (Koroško) 1102

**Vse šolske potrebščine
za ljudske šole kakor:**

svinčniki, peresa, peresniki, radirke, kamenčki, gobice, raznovrstni pisalni in risalni papir, barve, črnila, tuš, gumi, ravnila, torbice za šolarje škatljice za peresa, kreda itd. se dobivajo v najboljši kakovosti in po najnižji ceni pri

1175

Goričar & Leskovšek
v Celju.

Lastna zaloga ljudske-šolskih zvezkov, risank, risalnih skladov in vseh tiskovin za urade.

Na debelo!

Na drebno

Ilustrovani cenik brezplačno.
Delniška družba Alfa Separator Dunaj XII/3

Ta inserat

ima za vsakega izobraženega človeka interes. Vi morate vedeti, ako polagate veljavo na higijeno svojega trupla, da je v Vaši hiši zanesljivo desinfekcijsko sredstvo neobhodno potrebno. Bolezni kakor kolera, tifus, ošpice, šarlah, koze, ranjenje, opekline se pojavljajo opetovano; za desinfekcijo na bolniški postelji, za antiseptično obvezu ran in bul, za irigacijo trupla in preprečenje okuženja, pri vsaki vrsti desinfekcije ter odprave duha, je najbolj primeren **znanstveno** mnogokrat preiskušen in po vsem svetu kot najboljši desinficiens sedanosti priznani

LYSOFORM

ker vpliva hitro in sigurno, se lahko rabi brez nevarnosti od vsakogar, diši prijetno aromatično, ne škoduje koži in je konečno **jako po ceni**; zato ga priporočajo večinoma zdravniki in se rabi v vsaki hiši. V originalnih steklenicah (seleno steklo) obdanih z navodilom za rabo, se za 80 vinarjev ena steklenica á 100 gramov v vseh lekarnah in drožerijah monarchije dobri. — Pomislite, da Lysoform slab duh in pot hitro in sigurno odpravi.

Poučno, od odličnega zdravnika sestavljeno brošuro „Kaj je higijena?“ dobite zastonj po kemičku C. A. Hubmann, referentu „Lysoform-tvornic“, Dunaj XX., Petraschgasse 4.

Alojz Vršič v Ljutomeru.

Prvi telefonski pogovor v Ljutomeru.

Halo!

Vsakovrstno novo, lepo in modno blago za moške, ženske in otroke Vam najcenejše ponuja trgovca Vršič v Ljutomeru. Za 4 krone cela volnata obleka; (Ausverkauf) ker se to razprodra. Sešito blago, suknje, hlače in zimske srajce za odrasle, za šolarje zgotovljene štofnate in caigaste oblike in vse kar za šolo rabi. Za jesen in za zimo nove štofe za možke in damentuh za ženske oblike ter lepe štrikane in svilnate robe. Vse, kar potrebuje, kupite le pri domačemu narodnemu trgovcu po najnižji ceni. Oglejte si zalogo in prepričajte se sami. — Tudi lepe kovčeve (kofre) in vsakovrstno perile za tiste, ki grejo v Ameriko ali k vojakom. — Najboljšo žgano kavo.

1089

Trgovina s špecerijskim blagom	Slovenci! Zavedajte se!	Trgovina z moko in deželnimi pridelki
J. Ravnikar		
Celje		
Graška ulica štev. 21.		
Vedno sveta žgana kava	Na drobno in na debelo!	Zaloga rudniških voda

Pozori! Cenj. kupovalci. **Pozori!** Na debelo!

Nova slovenska trgovina

Alojz Brenčič, Ptuj

nudi cenj. občinstvu za

jesen in zimo samo sveže blago

kakor: najnovješče štofe za moške oblike, ter sukno in volno za ženske oblike in bluze, mnogo trpežne hlačevine, veliko izbiro raznega parhenta stanovitnih barv, najmodernejše svilene, volnene, suknjene in štrikane robe ter vsakovrstnega platna za posteljno in životno perilo in sicer hlače, srajce, nogavice, rokavice, predpasnike, ovratnike, manšete, otroče oblike, dežnike ter z eno besedo vse, kar spada v manufakturno stroko. Postrežba hitra in solidna! Za mnogoštven obisk se priporoča

narodni in domači trgovec
Alojz Brenčič v Ptaju.

Novo blago!

Nizke cene!

Prva

1288

Štaj. trsničarska zadružna (pošta Juršinci pri Ptaju)

ima na prodaj cepljene trte najboljše kakovosti in sicer vse priporočljive vrste na običajnih podlagah, kakor tudi na različnih križankah. Ceniki so brezplačno na razpolago.

Važen oglas „Slovenske Straže“! Čitajte!

V današnjih težavnih razmerah zamoreta obogateti le s srečko!

Turška srečka

je v to svrhu prva in najpriporočljivejša srečka, ker ima šest žrebanj vsako leto, ker znašajo glavni dobitki vsako leto 400.000, 400.000, 400.000, 200.000, 200.000, 200.000 zlatih frankov.

ker vsake srečke mora zadeti najmanj 400 frankov.

ker je tedaj zanj izdan denar varno naložen kot v hranilnici,

ker igriga še dolgo vrsto let in obdrži kupce po izplačili kupnine trajno igralno pravico brez vsakega nadaljnega vplačevanja,

ker znaša mesečni obrok samo 4 krone 75 vinarjev, in ker zadobi kupce še po vplačili prvega obroka izključno igralno pravico.

Prihodnje žrebanje se vrši **1. decembra 1913!**

Ena turška srečka in ena srečka italijanskega rudečega križa z 10 žrebanji vsako leto, na mesečne obroke po samo 6 kron.

Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slovensko Straže“ gospod Valentin Urbančič, Ljubljana 5.

Sprejmejo se marljivi sodelniki pod ugodnimi pogoji.

Ovčjo volno Ovčje kože,

kakor tudi vsakovrstne druge kože kupuje po najboljših dnevnih cenah K. Gränitz, Maribor, Gosposka ulica 7.

Posestvo

čez 30 oralov veliko, blizu Maribora, železne in farne cerkve, vse v dobrem stanu, je takoj na prodaj. Več pove upravnštvo. 1192

500 kron

Vam plačam, ako moj uničevalci korenin „Ria-mazille“ Vašega kurjega očesa, bradavice, trde kože v treh dneh brez bolečine ne odpravlj. Cena ene posodice z garazejskim pismom eno krono. 224

„Kemeny, Kašau

L poštni predel 12/76 (Ogrsko).

1284

Na drobno!

Fr. Novak

trgovina s špecerijskim blagom, moko in deželnimi pridelki

Podova pri Račjem.

Glavna zaloga kave, surove in pražene, čaja najukusnejše vrste, kakor tudi riža, moke, soli, najfinajše bučno olje itd. po najnižji ceni. — Kupuje se tukaj najbolje in najcenejše.

Razpošilja se tudi po pošti in železnici. 1284

Franc Korošec

trgovina z želenim in mešanim blagom

v Gor. Radgoni.

umetna gnojila od c. kr. kmet. družbe v Gradcu. Zaloge cementnih cevi, kerit in drugo. Zaloge vsake vrste opake, iz sloven. križevske opkarne, ki se vsak dan dobi. Vsak pondeljek skozi celo leto sveže apno, za kovače najboljši koks, oglje in „ostrauer“ premog, tudi svitli premog v vel. kosih za kurjavo.

Potrudite se

ob skati domačega in narodnega trgovca

Fr. Lenarta v Ptuju

ki pripreda cenj. občinstvu za jesen in zimo veliko izbiro novodobrega vsakovrstnega modnega blaga za moške in ženske oblike, kakor tudi razno platno za življenje in posteljno perilo.

Nadalje pripreča

za jesen in zimo različne nove porhate, novo hlačevino, nove koče in edje, nove štrikane robe in srajce, tephe, dežnike, kravate, manšete, nogavice, rokavice ter veliko drugega novega blaga za oblačila.

Za mnogoštven obisk se priporoča

Franc Lenart.

Kdor bo z blagom zadovoljen, naj pove svojim znancem
Kdor bo z blagom nezadovoljen, naj pove meni.